

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2017 – Numri: 121

Tiranë – E mërkurë, 24 maj 2017

PËRMBAJTJA

	Faqe
Udhëzim i përbashkët i Prokurorit të Përgjithshëm, ministrit të Punëve të Brendshme, ministrit të Mjedisit dhe ministrit të Shëndetësisë nr. 2487, datë 15.5.2017	6333
Vendim i Gjykatës Kushtetuese nr. 40, datë 16.5.2017	6339
Vendim i Gjykatës Kushtetuese nr. 41, datë 16.5.2017	6342
	6353
	6353
	6353

UDHËZIM I PËRBASHKËT

Nr. 2487, datë 15.5.2017

PËR TRAJTIMIN E BIMËVE, LËNDËVE NARKOTIKE APO PSIKOTROPE DHE PREKURSORËVE KIMIKË, TË SEKUESTRUARA

Në mbështetje të pikës 4, të nenit 102, të Kushtetutës, të neneve 24, 188, 190, 220, 300 të ligjit nr. 7905, datë 21.3.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, të ligjit nr. 97/2016 “Për organizimin dhe funksionimin e Prokurorisë në Republikën e Shqipërisë”, të neneve 28 dhe 29 të ligjit nr. 8750, datë 26.3.2001 “Për parandalimin dhe luftën ndaj trafikut të substancave narkotike ose psikotrope”, të ndryshuar, Prokurori i Përgjithshëm, Ministri i Punëve të Brendshme, Ministri i Shëndetësisë dhe Ministri i Mjedisit

UDHËZOJNË:

1. QËLLIMI

Ky udhëzim ka për qëllim rritjen e kapaciteteve të agjencive të zbatimit të ligjit për të plotësuar rekomandimet e Bashkimit Evropian, për trajtimin e lëndëve narkotike dhe prekursorëve kimikë, në përputhje me Konventat Ndërkombëtare dhe legjislacionin e vendeve të BE-së.

Udhëzimi i Përbashkët do të normojë punën për trajtimin e provave materiale të lëndëve narkotike dhe zbatimin e procedurës që nga sekuestrimi deri në asgjësimin e tyre, duke garantuar njëkohësisht mbrojtjen nga çdo supozim apo abuzim në administrimin e lëndëve narkotike.

Me synimin për të normuar:

a) procesin e sekuestrimit të bimëve e lëndëve të dyshuara si narkotike apo psikotrope në mënyrë që të sigurohet një “zinxhir i lëvizjes së provave materiale” në përputhje me procedurën penale;

b) përdorimin në mënyrë sa më efikase të peshoreve të unifikuara dhe qeseve të provave të një sigurie të lartë, me një përdorim dhe me numër unik të shënuar mbi to, të siguruara për Njësitë e Luftës Kundër Drogës dhe Institutin e Policisë Shkencore, duke garantuar mbrojtjen nga çdo supozim për abuzim në administrimin e tyre;

c) procesin e magazinimit, për ruajtjen në një vend të caktuar të të gjitha lëndëve narkotike apo psikotrope të sekuestruara;

d) procesin e zbatimit të vendimeve të Prokurorisë apo Gjykatës për asgjësimin e sigurt të lëndëve narkotike apo dorëzimin e tyre në institucione të tjera, sipas mënyrës së parashikuar në ligj;

e) praktikën shqiptare në fushën e sekuestrimit, të kryerjes së analizave, të administrimit dhe asgjësimit të sigurt të bimëve e lëndëve narkotike apo psikotrope, në përputhje me praktikën më të mirë ndërkombëtare.

2. PËRKUFIZIME

Në zbatim të këtij udhëzimi, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

2.1 “Qese provash” janë qeset për ruajtjen e provave të cilat përdoren vetëm një herë. Qeset janë të një sigurie të lartë dhe pasi janë mbyllur ato nuk mund të hapen pa lënë gjurmë. Ato kanë të vendosur një numër serial unik, si dhe fusha të ndryshme ku mund të bëhen shënime.

2.2 “Substancë narkotike apo psikotrope” kuptohet çdo substancë qoftë me origjinë natyrore ose sintetike e listuar në Konventat Ndërkombëtare në fushën e drogës dhe në ligjin për barnat narkotike dhe lëndët psikotrope.

2.3 “Prekursor” është substanca e nevojshme që përdoret për prodhimin e substancave narkotike ose psikotrope, e cila bëhet pjesë e molekulës së prodhimit përfundimtar dhe përcaktohet si lëndë e listuar në legjislacionin në fuqi për kontrollin e lëndëve që përdoren për fabrikimin e paligjshëm të lëndëve narkotike dhe psikotrope.

3. PARIMET DREJTUESE

3.1 Parimi i “zinxhirit të lëvizjes së provave materiale” duhet të zbatohet gjithmonë sipas këtij udhëzimi. “Zinxhiri i lëvizjes së provave materiale” kërkon që të gjitha provat e sekuestruara që janë bimë apo lëndë të dyshuara si narkotike dhe substanca psikotrope, të sigurohen duke respektuar rregullat e administrimit e ruajtjes dhe në çdo rast të regjistrohet vendi se ku ruhet prova materiale, kujt i është sekuestruar dhe kush ka kryer veprime me provat materiale.

3.2 Gjithë sasia e sekuestruar e bimëve dhe lëndëve të dyshuara si narkotike apo substanca psikotrope (përfshirë ambalazhin) duhet të

mbyllet në qeset e provave dhe të dërgohet pa bërë ndërhyrje në Institutin e Policisë Shkencore, për gjetje gjurmësh dhe analiza kimike.

3.3 Për substancat që shërbejnë si prekursorë, duhet të njoftohet Instituti i Policisë Shkencore për marrjen e mostrave dhe kryerjen e analizave kimike.

4. PROCEDURAT PRAKTIKE

4.1 Pajisjet e Sekuestrimit

4.1.1 Peshoret

a) Peshoret e siguruarra për njësitë e specializuara për luftën kundër drogës, kanë për qëllim të sigurojnë peshën e lëndëve të dyshuara si narkotike apo substanca psikotrope për qëllime provash.

b) Peshoret janë të unifikuarra, lehtësisht të transportueshme dhe janë siguruar për të dhënë një peshë mjaft të saktë të lëndëve të dyshuara si narkotike apo psikotrope në gjendjen që ato ndodhen në momentin e sekuestrimit nga policia gjyqësore.

c) Peshoret janë të pajisura me gurët e kalibrimit të peshave: 5(pesë) kg, 1 (një) kg dhe 500 (pësqind) gr. Gurët e kalibrimit bëjnë të mundur testimin rregullisht të peshoreve për të kontrolluar saktësinë e tyre.

d) Peshoret të administrohen dhe përdoren nga njësitë e specializuara për luftën kundër drogës në Drejtoritë Vendore të Policisë. Shefi i njësisë, duhet të sigurojë që:

- peshoret të jenë në çdo kohë të gatshme për përdorim;

- peshoret të testohen duke përdorur gurët e kalibrimit të siguruarra për këtë qëllim, jo më pak se një herë në muaj;

- një herë në vit, peshoret me gurët e peshës të kalibrohen nga Drejtoria e Përgjithshme e Meteorologjisë dhe Kalibrimit.

4.1.2 Qeset e provave

a) Qeset e provave janë të sigurta dhe garantojnë që të mos ketë ndërhyrje të paautorizuara për bimët ose lëndët e dyshuara si narkotike apo substanca psikotrope, të cilat janë mbyllur në këto qese. Ato lejojnë personat e autorizuar për inspektim që të identifikojnë lehtësisht nëse ka patur ndërhyrje të paautorizuara.

b) Secila qese ka një numër serial unik. Policia gjyqësore, ekspertët dhe/ose prokurorët duhet të sigurohen për mbajtjen shënim në procesverbal

të të gjithë numrave të serisë të çdo qeseje provash të përdorur. Ky shënim është pjesë e zinxhirit të lëvizjes së provave.

c) Pasi lëndët narkotike të mbyllen në qesen e provave, qeset nuk duhet të hapen përveç rasteve të ekspertimeve, riekspertimeve dhe rasteve të autorizuarra nga Prokuroria apo Gjykata.

d) Për çdo veprim të hapjes së qeseve të provave, përveç rasteve të ekspertimeve, të hartohet një proces-verbal në të cilin të shpjegohet arsyeja e hapjes së qeseve, koha, personat përgjegjës dhe veprimet e kryera. Proces-verbali të mbahet në dy kopje, ku njëra prej tyre bëhet pjesë e fashikullit të hetimit dhe tjetra administrohet në magazinën qendrore të lëndëve narkotike.

e) Për rastet e ekspertimit apo riekspertimit, gjendja e qeseve të provave dhe veprimet e kryera nga eksperti/ekspertët të pasqyrohen në aktin e ekspertimit.

f) Nëse qeset e provave hapen, ato nuk duhet të asgjësohen, por këto qese së bashku me lëndën narkotike duhet të vendosen në një qese të re provash sipas procedurës fillestare të marrjes së provës. Ky proces duhet të përsëritet sa herë që të hapet qesja e provave. Duke përdorur këtë metodë ruhet vazhdimësia e provave.

g) Qeset e provave të përdorura duhet të asgjësohen së bashku me lëndën narkotike, vetëm në kohën e asgjësimit përfundimtar të drogave.

h) Qeset duhet të hapen vetëm duke prerë fundin e tyre me gërshërë ose me një mjet tjetër prerës sipas vendit të përcaktuar në qese. Ngjitësja që ka mbyllur qesen e provave të sigurisë së lartë nuk duhet të ketë ndërhyrje të paautorizuara, të pritet ose të hapet.

i) Qeset me numër serial unik të sigurohen nga Drejtoria e Policisë së Shtetit.

4.2 Veprimet në vendngjarjen e sekuestrimit të lëndëve të dyshuara si narkotike apo psikotrope dhe prekursorëve kimikë

4.2.1 Kur bëhet zbulimi i lëndëve të dyshuara si narkotike apo psikotrope, si dhe prekursorëve kimikë dhe nuk ka prezent oficerë të policisë gjyqësore të shërbimeve të specializuara për luftën kundër drogës, të procedohet si më poshtë:

a) Kur zbulohen lëndë të dyshuara si narkotike apo psikotrope si dhe prekursorë

kimikë, punonjësit e policisë që janë prezent në vendngjarje duhet të sigurojnë provat materiale dhe të arrestojnë personat e dyshuar të pranishëm në vendin e sekuestrimit, në përputhje me nenet 251 dhe 300/1 të Kodit të Procedurës Penale. Pas konstatimit të lëndës narkotike, punonjësit e policisë dhe grupi hetimor që do të angazhohen me kqyrjen e vendngjarjes, peshimin, transportimin, ambalazhimin dhe sekuestrimin e provave, detyrohen të përdorin doreza plastike, me qëllim përjashtimin e mundësisë së lënies së gjurmëve papilare në provat e sekuestruara.

b) Të gjithë punonjësit e policisë duhet të ndërmarrin të gjithë hapat e domosdoshëm për të siguruar provat në mënyrë që të parandalohet humbja, dëmtimi apo asgjësimi i tyre. Çdo sasi e lëndëve të dyshuara si narkotike apo psikotrope si dhe prekursorë kimikë nuk duhet të preket, por duhet të lihen në vend e të mbahet nën kontroll derisa të vijnë punonjësit e strukturave të specializuara për luftën kundër drogës dhe prokurori. Punonjësit e policisë mund të veprojnë ndryshe vetëm nëse është e domosdoshme për të garantuar sigurinë e lëndëve të dyshuara si narkotike apo psikotrope, të provave materiale ose personave, në rastet e shoqërimit të personave dhe/ose automjeteve në ambientet e policisë etj. (Neni 300/2 i Kodit të Procedurës Penale).

c) Strukturat e specializuara për luftën kundër drogës, duhet të njoftohen menjëherë mbi:

- rrethanat e sekuestrimit;
- një vlerësim të sasisë së sekuestruar (me përafërsi);
- vendndodhjen;
- nëse ndonjë person është arrestuar në flagrancë në vendngjarje.

d) Në rastet e kapjeve/konstatimit të lëndëve narkotike apo psikotrope në sasi të vogla, pas njoftimit të strukturës së specializuar për luftën kundër drogës, veprimet e mëtejshme do të kryhen nga struktura e përcaktuar në urdhrin e Drejtorit të Policisë së Shtetit.

4.2.2 Veprimet pas lajmërimit të shërbimit të policisë gjyqësore në Seksionin për Hetimin e Narkotikëve ose kur punonjësit e këtyre seksioneve janë prezentë kur bëhet zbulimi.

Përveç sa përmendet në gerमत “a” dhe “b” të paragrafit 4.2.1. oficeri i shërbimeve të policisë

gjyqësore i strukturave të specializuara për luftën kundër drogës në nivel qendror apo vendor, kujdeset që:

a) Të sigurojë që procedura e peshimit dhe sekuestrimit të kryhet në mënyrë korrekte.

b) Në këto raste policia gjyqësore dhe/ose prokurori duhet të sigurohet nëse është e nevojshme kryerja e veprimeve nga eksperti i Policisë Shkencore.

c) Nuk duhet të lejohet të bëhen ç’paketime apo hapje të paketave të lëndëve të dyshuara si narkotike. Çdo paketë e ndarë e lëndëve të dyshuara si narkotike të paligjshme do të peshohet dhe do të regjistrohet pesha.

d) Përpara se të peshohet dhe të vendosen në qese lëndët e dyshuara si narkotike apo psikotrope, peshoret do të kalibrohen me anë të përdorimit të gurëve të peshës. Rezultatet e këtij kalibrimi duhet të përfshihen në proces-verbalin e policisë gjyqësore dhe/ose të prokurorëve.

e) Nëse si rezultat i kalibrimit, zbulohet që peshoret nuk janë të sakta, atëherë ato nuk duhet të përdoren dhe duhet të gjendet një mjet tjetër për të peshuar lëndët e dyshuara si narkotike.

4.2.3. Mënyra e paketimit dhe dërgimit për ekspertim

4.2.3.1. Lëndët e dyshuara si narkotike apo psikotrope

a) Pas peshimit, të gjitha lëndët e dyshuara si narkotike apo psikotrope, përveç bimës së kanabisit të kultivuar (dmth. ende në tokë apo në enë të ndryshme) dhe bimës së kanabisit të prerë (por ende me kërcell dhe gjethe), duhet të vendosen në qeset e provave të përmasave të përshtatshme dhe mbi to të shënohet gjithë informacioni përkatës. Oficeri i policisë gjyqësore dhe/ose prokurori duhet të regjistrojnë numrin serial të qeses në vendimin për ekspertim kimik dhe atë për vlerësim gjurmësh.

b) Këto shënime duhet të plotësohen minimalisht në dy kopje, një prej të cilave duhet të përfshihet në fashikullin e hetimeve dhe kopja tjetër duhet të shoqërojë sasinë e lëndëve të dyshuara si narkotike apo psikotrope të sekuestruara për në Institutin e Policisë Shkencore.

c) Në rastet kur sasi të lëndëve narkotike cannabis sativa të sekuestruara janë në sasi të mëdha dhe të paketuara, ambalazhuara, në çanta, thasë, kuti etj, ato duhet të dorëzohen në Institutin e Policisë Shkencore në formën që janë sekuestruar

duke mos ndërhyrë në to, për të siguruar dhe ruajtur zinxhirin e provave.

4.2.3.2. Bima e Kanabisit e kultivuar (ende në tokë apo në enë të ndryshme)

a) Të maten përmasat e plantacionit dhe të përshkruhen në proces-verbal.

b) Të numërohet numri total i bimëve në plantacion dhe të përshkruhet në proces-verbal.

c) Të fotografohet dhe kur është e mundur edhe të filmohet plantacioni dhe në çdo rast të përshkruhet në proces-verbal. Të përdoren mjete të përshtatshme ku është shënuar gjatësia (preferohet të jetë 2 metër) për t'u vendosur në plantacion, me qëllim përcaktimin e lartësisë së bimëve dhe të përfshihet në fotografim apo filmim.

d) Duhet të merren mostra të bimëve në mënyrën e mëposhtme.

- Të lihen mënjandë bimët më të larta dhe më të shkurtra të plantacionit.

- Nëse numri i bimëve është nën 200, të merret pjesa e sipërme e 5 bimëve të marra 20-50 cm nga majat e tyre nga bimët mesatare dhe këto do të shërbejnë si mostra që do të analizohet për efekt provash.

- Nëse numri i bimëve është mbi 200, të merret pjesa e sipërme e 10 bimëve të marra 20-50 cm nga majat e tyre nga bimët mesatare dhe këto do të shërbejnë si mostra që do të analizohet për efekt provash.

- Nëse numri i bimëve është 5 ose më pak, të merren pjesët e sipërme të çdo bime 20-50 cm nga majat e tyre të cilat do të analizohen për efekt provash.

- Të vendosen në qese këto bimë dhe të dërgohen për ekspertim, duke respektuar afatet e përcaktuara në Kodin e Procedurës Penale për provat e sekuestruara.

- Në të gjitha rastet që sekuestrohen filiza të bimëve narkotike, të mbjella në vazo, gota, kubikë etj, t'u shkundet dheu, të maten, të numërohen, të fotografohen, dhe numri i mostrave për ekzaminim të merret si më poshtë:

- Nëse numri i filizave është deri në 50, ato të merren të gjitha për ekzaminim.

- Nëse numri i filizave është mbi 50, përzgjidhen dhe merren për ekzaminim 50 prej tyre.

e) Bimët që mbeten, duhet të shkulen me gjithë rrënjë dhe të asgjësohen me anë të djegies.

f) Nuk shkatërrohen në vend vetëm plantacionet ku fermerët pretendojnë se është kultivuar kërp industrial. Në këto raste monitorimi bëhet sipas udhëzimit të përbashkët të Ministrisë të Brendshme dhe Ministrisë të Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit “Mbi kontrollin dhe monitorimin e subjekteve që mbjellin kërp industrial”, përkatësisht me numrat nr. 2538/1, datë 14.5.2007 dhe nr. 348/3, datë 3.5.2007.

4.2.3.3. Bima e Kanabisit e prerë (akoma me kërcell dhe me gjethe).

a) Fotografohet dhe filmohet e gjithë sasia e sekuestruar, përshkruhet në proces-verbal dhe përgatitet tabela fotografike e cila i dërgohet prokurorit.

b) Nëse sasia e sekuestruar është 10 bimë ose më pak, atëherë ato vendosen në qeset e provave.

c) Nëse sasia e sekuestruar është më e madhe se 10 bimë, atëherë lihen mënjandë bimët më të gjata dhe më të shkurtra dhe zgjidhen 10 (dhjetë) nga bimët (bimë si e tërë me gjithë kërcell) që mbeten. Vendosen në qese të provave dhe dorëzohen për analiza sipas procedurës.

d) Bimët që mbeten duhet të asgjësohen me djegie.

5. VEPRIME TË TJERA

5.1 Nëse sasia e sekuestruar e lëndëve të dyshuara si narkotike të paligjshme do të ekspozohet për median, kjo gjë do të bëhet vetëm pasi sasia e sekuestruar të jetë mbyllur siç duhet në qeset e provave. Duhet patur kujdes që kur të ekspozohet sasia e sekuestruar, informacioni i rëndësishëm që ndodhet në etiketën e qeseve nuk duhet të jetë i dukshëm për personelin e paaautorizuar. Në çdo rast duhet të ruhet sekretet hetimor dhe të dhënat personale.

5.2 Në rastet e blerjes së simuluar kur kërkohet analizë emergjente, lëndët e dyshuara si narkotike duhet të mbyllën në qeset e provave të sigurisë së lartë dhe të regjistrohet numri unik. Ky veprim siguron respektimin e parimit të procedimit të drejtë dhe të rregullt ligjor.

5.3 Dorëzimi i qeseve me prova materiale të lëndëve apo substancave narkotike dhe psikotrope nga punonjësi i policisë që e ka sekuestruar dhe i gjithë zinxhiri i lëvizjes së provës deri në dorëzim për magazinim, dokumentohet në etiketat e qeseve dhe regjistrat përkatës, si dhe duke hartuar proces-verbalet në dy kopje, ku njëra prej tyre bëhet pjesë e fashikullit gjyqësor dhe kopja

tjetër dërgohet në Institutin e Policisë Shkencore për ekzaminim.

5.4 Dorëzimi i qeseve me prova nuk do të thotë kalimi i thjeshtë i qeseve nga një person tek tjetri, si për shembull në vendin e sekuestrimit, por duhet të kryhet në kohën kur qeset i dorëzohen një oficeri të policisë gjyqësore (punonjësi të policisë) tjetër për ruajtje ose për mbajtje transit.

6. VEPRIMET PAS SEKUESTRIMIT

6.1 Dokumentet e domosdoshme të plotësohen nga shërbimet e policisë gjyqësore të specializuara për luftën kundër drogës, të punonjësve që u është dhënë një detyrë e tillë nga prokurori.

6.2 Nëse është e nevojshme, oficeri i policisë gjyqësore ose prokurori mbështetur në ligjin procedural penal kërkojnë kryerjen e ekspertimit në Institutin e Policisë Shkencore apo institucione të tjera të specializuara në këtë fushë, për të gjetur gjurmë dhe për të bërë analizën për të përcaktuar llojin e lëndëve narkotike apo psikotrope të sekuestruara.

6.3 E gjithë sasia e bimëve apo lëndëve të dyshuara si narkotike që janë sekuestruar, të dërgohet në laborator për kryerjen e ekspertimit brenda 48 orëve nga sekuestrimi. Në rastet në të cilat ka autorë të arrestuar apo ndaluar, bimët apo lëndët narkotike që janë sekuestruar do të dërgohen në Institutin e Policisë Shkencore brenda 24 orëve nga sekuestrimi.

6.4 Provat merren në dorëzim nga punonjësit e Institutit të Policisë Shkencore duke regjistruar detajet në një regjistër të posaçëm të sekretuar në Sekretari.

7. ANALIZAT DHE EKSPERTIMI

7.1 Ekspertët e Institutit të Policisë Shkencore kanë ekspertizën dhe pajset e duhura për të kryer analiza.

7.2 Oficerët e policisë gjyqësore dhe/ose prokurorët që kërkojnë kryerjen e ekspertimit duhet të kenë parasysh që nuk është e domosdoshme për ekspertët e fushës që të analizojnë çdo paketë të lëndëve narkotike. Analiza të panevojshme të një numri të tepruar të paketave apo bimëve, do të ishte një shterim burimesh për laboratorin.

7.3 Ekspertët mund t'i referohen udhëzimeve, rekomandimeve apo praktikave më të mira të Kombeve të Bashkuara për mënyrën e kryerjes së

analizave të lëndëve e bimëve të dyshuara si narkotike apo psikotrope.

7.4 Institutin e Policisë Shkencore duhet të sigurojë ambiente të posaçme sipas standardeve për tharje dhe kushte të përshtatshme për administrimin e provave sipas procedurës së parashikuar deri në përfundim të ekspertimit, që përfshijnë ruajtjen e vazhdueshme me punonjës policie dhe monitorimin e vazhdueshëm 24 orë në ditë me kamera.

7.5 Sapo të përfundojnë analizat për gjetje gjurmësh dhe ato për përcaktimin e llojit të lëndës narkotike, punonjësit e laboratorit duhet të rimbyllin këto lëndë në qese të reja të sigurisë së lartë, duke vendosur qeset e përdorura në qesen e re përpara se ta mbyllin atë.

7.6 Ekspertët duhet të përshkruajnë në aktin e ekspertimit numrat e serisë të çdo qeseje provash që ata kanë marrë në dorëzim, si dhe numrat e serisë të çdo qeseje provash ku ata i kanë rimbyllur në përfundim të ekspertimit. Gjithashtu, duhet të plotësojnë detajet mbi qeset e reja.

8. MAGAZINIMI DHE RUAJTJA

8.1 Pas ekspertimit, të gjitha bimët dhe lëndët narkotike apo psikotrope dhe prekursorët kimikë të sekuestruara nga policia, të dorëzohen nga punonjësit e Institutit të Policisë Shkencore në Qendrën për Magazinimin e Lëndëve Narkotike apo Psikotrope që disponon të gjitha ambientet dhe pajisjet e nevojshme për magazinimin dhe ruajtjen e tyre, në përputhje me praktikat më të mira ndërkombëtare.

8.2 Aty merren në dorëzim nga punonjësit e Sektorit për Hetimin e Narkotikëve, duke regjistruar detajet në një regjistër të sekretuar në Sekretari.

8.3 Dy punonjës të Sektorit për Hetimin e Narkotikëve duhet të merren me magazinimin dhe ruajtjen e këtyre lëndëve, si dhe në bashkëpunim me Gjykatën dhe Prokurorinë, duhet të ndjekin procedurat për asgjësimin e tyre.

8.4 Ata duhet të mbajnë statistika lidhur me sasinë e drogave në ruajtje dhe ato që asgjësohen.

8.5 Në raste kur për shkak të sasisë së madhe të lëndëve narkotike apo psikotrope të sekuestruar nga policia, ato nuk mund të magazinohen në Qendrën për Magazinimin e Lëndëve Narkotike apo Psikotrope, Prokurori urdhëron strukturat e Policisë së Shtetit për ruajtjen në një mjedis tjetër të sigurt. “Mjedis i sigurt” konsiderohet ambienti

brenda territorit të Drejtorive Vendore të Policisë, që garanton shkallë të lartë sigurie dhe kontrolli dhe që është vazhdimisht në ruajtje me forca policie, si p.sh. kontejnera, dhoma provash etj. Në çdo rast duhet të sigurohet monitorimi i vazhdueshëm 24 orë në ditë me kamera.

8.6 Administrimi dhe ruajtja e prekursorëve kimikë duhet të bëhet në ambiente të veçanta dhe kushte sigurie për të shmangur rreziqet.

9. ASGJËSIMI I LËNDËVE NARKOTIKE, PSIKOTROPE DHE PREKURSORËVE KIMIKË

9.1 Prokurori që ndjek procedimin penal, në rastet kur çështja është dërguar për gjykim në Gjykatë, kërkon që Gjykata të shprehet në vendim për destinacionin e bimëve dhe lëndëve narkotike apo psikotrope dhe prekursorëve kimikë të sekuestruar, sipas parashikimeve të Kodit të Procedurës Penale. Në rastet kur nga Policia, është paraqitur kërkesë për marrjen e mostrave për trajnim/stërvitjen e qenve të drogës, për kryerjen e veprimeve policore apo për arsye studimore e shkencore, kjo kërkesë i parashtrahet Gjykatës gjatë gjyqimit të çështjes.

9.2 Prokurori që ndjek procedimin penal, në rastet kur çështja nuk është dërguar për gjykim në Gjykatë, bashkë me vendimin për pushimin apo pezullimin e procedimit penal, merr edhe vendim për destinacionin e lëndëve narkotike apo psikotrope dhe prekursorëve të sekuestruar sipas parashikimeve të Kodit të Procedurës Penale.

9.3 Për asgjësimin e bimëve/lëndëve narkotike apo psikotrope si dhe të prekursorëve të sekuestruar, nga Prokurori ngrihet një komision ku marrin pjesë: Prokurori, punonjësit e Sektorit për Hetimin e Narkotikëve, përfaqësues nga Ministria e Shëndetësisë dhe Ministria e Mjedisit. Gjykata mund të dërgojë persona të autorizuar prej saj për të mbikqyrur procesin.

9.4 Për asgjësimin e bimëve/lëndëve narkotike apo psikotrope të sekuestruara, komisioni mban proces-verbal, kopje të të cilit marrin të gjithë palët e përfaqësuara. Në proces-verbal është e rëndësishme që të shënohen dhe numrat e serisë së qeseve të provave. I gjithë procesi filmohet apo fotografohet.

9.5 Asgjësimi i bimëve/lëndëve narkotike apo psikotrope të sekuestruara, kryesisht bëhet me djegie në krematorin e ndërtuar për këtë qëllim në ambientet e Qendrës së Furnizimit të Materialeve

Teknike në Mullet, Tiranë, por në varësi të llojit dhe sasisë së tyre, mund të përdoren edhe teknika apo vende të tjera asgjësimi. Në mungesë të krematoriumit duhet të përcaktohet një vend i përshtatshëm për kryerjen e asgjësimit të lëndëve narkotike, në përputhje me kriteret e përcaktuara nga Ministria e Mjedisit.

9.6 Asgjësimi i prekursorëve kimikë të kryhet sipas rregullave të përcaktuara dhe në bashkëpunim edhe me struktura të specializuara në këtë fushë.

9.7 Në çdo rast asgjësimi, Ministria e Shëndetësisë (apo institucionet në varësi të saj), cakton një specialist kimist, i cili këshillon edhe mënyrën e asgjësimit me qëllim për të mos dëmtuar shëndetin e personave që marrin pjesë në procesin e asgjësimit. Kjo këshillë përshkruhet në proces-verbal dhe nënshkruhet prej tij.

9.8 Ministria e Mjedisit (apo institucionet në varësi të saj) cakton një specialist, i cili sugjeron mënyrën dhe vendin e asgjësimit të lëndëve narkotike, me qëllim mos ndotjen e mjedisit.

10. DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

10.1 Ky udhëzim zbatohet në të gjitha rastet kur zbulohen lëndë të dyshuara si narkotike, psikotrope dhe prekursorë kimikë.

10.2 Pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, të gjithë urdhrat për zbatimin e vendimeve gjyqësore apo vendimet e përmendura në pikën 9.2, që kanë të bëjnë me destinacionin e lëndëve narkotike apo psikotrope dhe prekursorëve të sekuestruar, duhet të dërgohen për ekzekutim nga Prokurori përkatës në Sektorin për Hetimin e Narkotikëve, në Drejtorinë e Policisë së Shtetit, të cilët nën drejtimin e Prokurorit, realizojnë procesin teknik të asgjësimit të tyre.

10.3 Pas hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, ndërpriten të gjithë praktikat e mëparshme të policisë gjyqësore dhe/ose të prokurorëve lidhur me marrjen e mostrave nga lëndët e dyshuara si narkotike. Gjithashtu, nga data e hyrjes në fuqi të këtij udhëzimi, e gjithë sasia e sekuestruar duhet të dorëzohet në laborator për analiza.

10.4 Për zbatimin e këtij udhëzimi ngarkohen Prokuroria e Përgjithshme, Ministria e Punëve të Brendshme, Ministria e Shëndetësisë, Ministria e Mjedisit dhe Drejtoria e Policisë së Shtetit.

10.5 Për zbatimin e këtij udhëzimi kanë të drejtë të ushtrojnë kontrole dhe të kryejnë inspektimin e Qendrës për Magazinimin e Lëndëve Narkotike apo Psikotrope:

a) Drejtuesit e Prokurorisë dhe ata të ekzekutimit të vendimeve penale;

b) Prokurorët e autorizuar nga Prokurori i Përgjithshëm;

c) Drejtues të Policisë së Shtetit;

d) Persona të autorizuar nga Ministri i Punëve të Brendshme apo Drejtori i Policisë së Shtetit;

e) Grupe kontrolli të përbashkëta të përcaktuara nga titullarët e institucioneve të sipërpërmendura.

10.6 Udhëzimi i përbashkët i Prokurorit të Përgjithshëm nr. 649/2 Prot. datë 3.4.2008; Ministrin të Brendshëm nr. 1572/2 Prot. datë 3.4.2008 dhe Ministrin të Shëndetësisë nr. 1569 Prot. datë 17.4.2008 “Për trajtimin e bimëve e lëndëve narkotike apo psikotrope”, shfuqizohet.

Ky udhëzim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

PROKURORI I
PËRGJITHSHËM
Adriatik Llalla

MINISTRI I PUNËVE
TË BRENDSHME
Fatmir Xhafaj

MINISTRI I
SHËNDETËSISË
Ogerta Manastirliu

MINISTRI I MJEDISIT
Lefter Koka

VENDIM
Nr.40, datë 16.5.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË
SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese		
Vladimir Kristo	anëtar i	“	“
Vitore Tusha	anëtare e	“	“
Gani Dizdari	anëtar i	“	“
Besnik Imeraj	anëtar i	“	“
Fatos Lulo	anëtar i	“	“
Fatmir Hoxha	anëtar i	“	“

me sekretare Brunilda Bara, në datën 4.4.2017 mori në shqyrtim në seancë plenare, mbi bazë dokumentesh, çështjen me nr. 12 Akti, që u përket palëve:

KËRKUESE: Afërdita Hysa

SUBJEKT I INTERESUAR: Prokuroria e Përgjithshme

OBJEKTI: Shfuqizimi si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë i vendimeve nr. 00-2016-731 (87), datë 28.4.2016 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë; nr. 737, datë

8.4.2015 të Gjykatës së Apelit Tiranë; nr. 2281, datë 8.10.2014 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë.

BAZA LIGJORE: Nenet 42, 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë; neni 6 i Konventës Europiane për të Drejtat e Njeriut (KEDNJ); ligji nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjo i relatorin e çështjes Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e kërkuases, që kërkoi pranimin e kërkesës dhe të subjektit të interesuar, Prokurorisë së Përgjithshme, përfaqësuar nga prokurori Sokol Stojani, i cili kërkoi pranimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:
I

1. Nga materialet bashkëlidhur kërkesës rezulton se Prokuroria e Rrethit Gjyqësor Tiranë, mbi bazën e materialit të dërguar nga Drejtoria e Auditimit të Brendshëm pranë Ministrisë së Financave, ka regjistruar procedimin penal nr. 5887, datë 29.10.2013 në ngarkim të kërkuases Afërdita Hysa dhe shtatë personave të tjerë për kryerjen e veprave penale “Vjedhja e kryer duke shpërdoruar detyrën”, “Falsifikimi i dokumenteve”, “Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale”, të kryera në bashkëpunim, të parashikuara nga nenet 135, 186/2, 287 dhe 25 të Kodit Penal. Gjatë gjykimit mbrojtësi i kërkuases dhe i shtetasit M.B. ka kërkuar gjykimin e shkurtuar, kërkesë e cila është pranuar nga gjykata duke vazhduar për të dy subjektet gjykimin e veçuar nga të tjerët.

2. Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë, me vendimin nr. 2281, datë 8.10.2014, ka vendosur për kërkuosen deklarimin fajtores për kryerjen e veprës penale “Vjedhja e kryer duke shpërdoruar detyrën”, e kryer në bashkëpunim dhe dënimin përfundimisht me 5 vjet burgim pas aplikimit të nenit 406 të KPP-së. Deklarimin e pafajshme për kryerjen e veprave penale “Falsifikimi i dokumenteve” dhe “Pastrimi i produkteve të veprës penale ose veprimtarisë kriminale”.

3. Mbi ankimin e prokurorit, të kërkuases dhe të shtetasit M.B., Gjykata e Apelit Tiranë, me vendimin nr. 737, datë 8.4.2015, ka vendosur

lënien në fuqi të vendimit nr. 2281, datë 8.10.2014 të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë me ndryshimin për kërkuesen, pezullimin e ekzekutimit të dënimit me burgim për pjesën e mbetur pa vuajtur, me kusht që gjatë kohës së provës të mos kryejë veprë tjetër penale.

4. Kundër këtij vendimi ka paraqitur rekurs mbrojtësi i shtetasit M.B. dhe prokurori i Gjykatës së Apelit. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë, me vendimin nr. 00-2016-731 (87), datë 28.4.2016, ka vendosur për kërkuesen lënien në fuqi të vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë, me ndryshimin: mosaplikimin e nenit 59 të Kodit Penal për pezullimin e ekzekutimit. Ndërsa për shtetasin M.B. ndryshimin pjesërisht të vendimit të Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe të Gjykatës së Apelit Tiranë, deklarimin fajtor për kryerjen e veprës penale “Vjedhja”, duke shpërdoruar detyrën dhe dënimin përfundimisht me 4 vjet e 8 muaj burgim. Pushimin e çështjes për veprat penale “Falsifikimi i dokumenteve” dhe “Pastrimi i produkteve të veprës penale”.

II

5. **Kërkuesja Afërdita Hysa** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese, duke pretenduar shfuqizimin e vendimeve objekt kërkesë me argumentet si më poshtë:

5.1 Gjykata e Lartë nuk ka marrë në shqyrtim rekursin e paraqitur nga kërkuesja, duke cenuar të drejtën e ankimit efektiv. Kjo gjykatë ka zhvilluar gjykimin në mungesë, duke cenuar të drejtën e njoftimit për zhvillimin e gjykimit dhe të drejtën e aksesit.

5.2 Gjykata e Lartë ka cenuar parimin e ligjshmërisë dhe të arsytimit të vendimit, pasi nuk ka parashtruar në vendimin e saj shkaqet e rekursit, si dhe nuk ka arsyetuar qëndrimin e saj lidhur me heqjen e masës së pezullimit të ekzekutimit të dënimit.

5.3 Gjykata e Rrethit Gjyqësor Tiranë dhe Gjykata e Apelit Tiranë kanë cenuar parimin e arsytimit të vendimit gjyqësor, pasi janë mjaftuar vetëm me parashtrimin e provave dhe të akteve të administruara gjatë gjykimit. Gjykatat kanë cenuar parimin e barazisë së palëve, pasi nuk kanë marrë në shqyrtim pretendimet e kërkueses. Kërkueses i është cenuar parimi i prezumimit të pafajësisë, pasi gjatë gjykimeve është konsideruar fajtores.

6. **Subjekti i interesuar, Prokuroria e Përgjithshme**, ka argumentuar se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka cenuar të drejtën për një proces të rregullt ligjor, duke parashtruar si vijon:

6.1 Pretendimi për cenimin e së drejtës së aksesit nga Gjykata e Lartë, pasi gjykimi është zhvilluar në mungesë të kërkueses, është i bazuar. Kërkuesja ka paraqitur rekurs në Gjykatën e Lartë, i cili nuk është marrë në shqyrtim së bashku me rekursin e të gjykuarit tjetër dhe të prokurorisë.

6.2 Pretendimi për cenimin e parimit të arsytimit të vendimit gjyqësor është i bazuar. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë i ka mohuar kërkueses të drejtën për të pasur një vendim të arsyetuar, pasi nuk ka parashtruar në vendim rekursin dhe shkaqet e tij.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

7. Gjykata vlerëson se kërkuesja legjitimohet *ratione personae*, pasi parashikohet si subjekt nga neni 134/1/i i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë. Kërkuesja legjitimohet *ratione temporis*, pasi kërkesa është paraqitur brenda afatit 2-vjeçar të parashikuar nga neni 30/2 i ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”. Lidhur me legjitimitimin *ratione materiae*, kërkuesja ka pretenduar pezullimin dhe shfuqizimin e vendimeve objekt kërkesë, duke pretenduar cenimin e së drejtës së aksesit, pasi Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk e ka marrë në shqyrtim rekursin e paraqitur prej saj, cenimin e së drejtës së njoftimit për zhvillimin e gjykimit në Gjykatën e Lartë, cenimin e prezumimit të pafajësisë, parimin e arsytimit të vendimeve gjyqësore gjatë gjykimit nga gjykata e juridiksionit të zakonshëm.

A. Për kërkesën për pezullimin e vendimit

8. Kërkuesja ka paraqitur në Gjykatën Kushtetuese kërkesë për pezullimin e ekzekutimit të vendimit gjyqësor, pasi vazhdimi i paraburgimit në shtetin grek në pritje të ekstradimit, si rrjedhojë e zbatimit të vendimit objekt kërkesë, përbën shkelje të të drejtave dhe lirive themelore të njeriut dhe rrezik serioz për jetën e kërkueses.

9. Mbledhja e Gjyqtarëve mori paraprakisht në shqyrtim kërkesën për pezullimin e ekzekutimit të vendimit gjyqësor të paraqitur nga kërkuesja dhe vlerësoi se kjo kërkesë nuk i plotëson kriteret e përcaktuara nga neni 45 i ligjit nr. 8577, datë

10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar. Për rrjedhojë, ajo vendosi rrezimin e kësaj kërkesë si të pabazuar.

B. Për themelën e kërkesës

B.1 Për pretendimin e cenimit të parimit të aksesit dhe të arsyetimit të vendimit gjyqësor

10. Kërkuësja ka pretenduar se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë nuk e ka marrë në shqyrtim rekursin e paraqitur prej saj, duke cenuar të drejtën e aksesit, si dhe e ka zhvilluar gjykimin në mungesë, duke cenuar të drejtën e njoftimit. Gjithashtu, Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë duke mos pasqyruar faktin e depozitimit të rekursit të kërkuësjes ka cenuar parimin e arsyetimit të vendimit gjyqësor.

11. Gjykata ka theksuar se kontrolli i kushtetutshmërisë së një vendimi gjyqësor vlerësohet në një kontekst të caktuar faktesh që lidhen me të drejtën për proces të rregullt ligjor. Rastet që i paraqiten Gjykatës mbi bazën e ankimit të individëve, duhet të shqyrtohen domosdoshmërisht në bazë të provueshmërisë së fakteve të dhëna. Marrja e vendimit për çështje kushtetuese kushtëzohet nga përcaktimi i fakteve kushtetuese, mbi bazën e të cilave vlerësohet respektimi i së drejtës për një proces të rregullt ligjor. Përderisa Gjykata Kushtetuese ka autoritetin për të vendosur përfundimisht për çështje të kushtetutshmërisë së procesit gjyqësor, ajo nuk mund ta ushtrojë këtë kompetencë pa analizuar faktet e natyrës kushtetuese (*shih vendimin nr. 5, datë 02.03.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

12. Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se bazuar në nenin 42, paragrafi 2 i Kushtetutës kushdo, për mbrojtjen e të drejtave, lirive dhe të interesave të tij kushtetues dhe ligjorë ose në rastin e akuzave të ngritura kundër tij, ka të drejtën e një gjykimi të drejtë dhe publik brenda një afati të arsyeshëm nga një gjykatë e pavarur dhe e paanshme e caktuar me ligj. Në funksion të ushtrimit efektiv të së drejtës së ankimit ka rëndësi që aksesit në gjykatë t'i sigurojë atij të gjitha aspektet e një forme gjyqësore të shqyrtimit të çështjes. Aksesit në gjykatë duhet të jetë substantiv dhe jo thjesht formal. Mohimi i së drejtës për t'iu drejtuar gjykatës dhe për të marrë një përgjigje përfundimtare prej saj për pretendimet e ngritura, përbën cenim të së drejtës themelore për një proces të rregullt ligjor (*shih vendimet nr. 2, datë 29.1.2016; nr.*

22, datë 16.4.2014; nr. 7, datë 27.2.2013; nr. 14, datë 26.3.2012 të Gjykatës Kushtetuese).

13. E drejta për një proces të rregullt ligjor, që i garantohet individit nga nenet 42 dhe 142/1 të Kushtetutës, përfshin edhe të drejtën për të pasur një vendim gjyqësor të arsyetuar. Arsyetimi i vendimeve është element thelbësor i një vendimi të drejtë. Funksioni i një vendimi të arsyetuar është t'u tregojë palëve se ato janë dëgjuar, si dhe u jep mundësinë atyre ta kundërshtojnë atë. Përveç kësaj, duke dhënë një vendim të arsyetuar, mund të realizohet edhe vëzhgimi publik i administrimit të drejtësisë (*shih vendimet nr. 18, datë 15.3.2016; nr. 3, datë 26.1.2015; nr. 63, datë 23.9.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Gjykata konstaton se në çështjen konkrete nga materialet e dosjes gjyqësore rezulton se mbrojtësja e kërkuësjes, e caktuar me prokurën e përgjithshme nr. 542 rep., 178/1 kol., datë 8.5.2015, ka depozituar rekurs kundër vendimit të Gjykatës së Apelit Tiranë në datën 8.5.2015. Rekursi i është komunikuar subjektit të interesuar Prokurorisë së Rrethit Gjyqësor Tiranë. Çështja ka kaluar për shqyrtim në Kolegjin Penal të Gjykatës së Lartë, i cili është organi që analizon dhe vlerëson nëse shkaqet e ngritura në rekurs janë në përputhje me kërkesat e ligjit, duke vlerësuar nëse rekursi përmban shkaqe për të kaluar për shqyrtim në seancë gjyqësore.

15. Në çështjen në shqyrtim, Gjykata konstaton se Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë ka vendosur kalimin e çështjes për shqyrtim në seancë gjyqësore, pa marrë në shqyrtim shkaqet e parashtruara në rekurs nga kërkuësja, por vetëm rekursin e paraqitur nga Prokuroria dhe i gjykuarit tjetër M.B.

16. Gjykata thekson se rekursi është akti procedural, në të cilin parashtrohen shkaqet për të cilat kundërshtohet vendimi penal bazuar në kërkesat e nenit 432 të KPP-së, duke mundësuar dhe garantuar aksesin e individit në gjykatë. E drejta e ankimit, ashtu si edhe ajo e aksesit në gjykatë nuk mund t'i cenohen kërkuësit për shkaqe që rrjedhin nga mangësitë ose gabimet në veprimtaritë e vetë organeve shtetërore (*shih vendimin nr. 32, datë 22.7.2011 të Gjykatës Kushtetuese*). Kërkesa kushtetuese dhe procedurale për të garantuar mbrojtjen efektive të të gjykuarit në Gjykatën e Lartë para së gjithash janë në funksion të aksesit që duhet të ketë i gjykuari për

të ushtruar të drejtat e parashikuara nga Kushtetuta dhe ligji procedural penal.

17. Në çështjen në shqyrtim, Gjykata konstaton se kërkuesja e ka depozituar rekursin brenda afatit 30-ditor të parashikuar nga KPP-ja. Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë në vendimin nr. 00-2016-731 (87), datë 28.4.2016 nuk e ka pasqyruar faktin e depozitimit të rekursit dhe shkaqet e parashtruara në të, por në të gjejnë pasqyrim vetëm shkaqet e rekursit të depozituar nga Prokuroria dhe i gjykuari tjetër.

18. Gjykata çmon se mospasqyrimi në vendim i rekursit të depozituar nga kërkuesja dhe shkaqeve të tij përbën një të metë në përmbajtjen e vendimit dhe arsyetimin e tij. Si rrjedhim, Kolegji Penal i ka cenuar kërkueses të drejtën për një proces të rregullt ligjor, në këndvështrim të së drejtës së aksesit dhe të së drejtës për të pasur një vendim përfundimtar, pasi nuk u ka dhënë përgjigje pretendimeve të parashtruara në rekurs.

19. Në përfundim, Gjykata çmon se pretendimi i kërkueses Afërdita Hysa për cenimin e së drejtës së aksesit dhe arsyetimit të vendimit gjyqësor nga Kolegji Penal i Gjykatës së Lartë është i bazuar dhe si i tillë duhet pranuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të nenit 131/f dhe 134/1/i të Kushtetutës dhe të nenit 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, njëzëri,

VENDOSI:

- Pranimin e kërkesës.
- Shfuqizimin si të papajtueshëm me Kushtetutën të vendimit nr. 00-2016-731 (87), datë 28.4.2016 të Kolegjit Penal të Gjykatës së Lartë.
- Dërgimin e çështjes për rishqyrtim në Gjykatën e Lartë.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Vladimir Kristo, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo

VENDIM Nr.41, datë 16.5.2017

NË EMËR TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, e përbërë nga:

Bashkim Dedja	kryetar i Gjykatës Kushtetuese
Vladimir Kristo	anëtar i “ “
Vitore Tusha	anëtare e “ “
Gani Dizdari	anëtar i “ “
Besnik Imeraj	anëtar i “ “
Fatos Lulo	anëtar i “ “
Fatmir Hoxha	anëtar i “ “

me sekretare Belma Lleshi, në datën 28.3.2017 mori në shqyrtim në seancë plenare, me dyer të hapura, çështjen me nr. 10 Akti, që u përket palëve:

KËRKUES: Një grup deputetësh, jo më pak se 1/5 e anëtarëve të Kuvendit të Shqipërisë, përfaqësuar në gjykim nga z. Oerd Bylykbashi, z. Gazmend Bardhi dhe z. Ivi Kaso.

SUBJEKTE TË INTERESUARA: Kuvendi i Republikës së Shqipërisë, përfaqësuar në gjykim nga znj. Vasilika Hysi, znj. Yllka Banushi dhe z. Alban Brati.

Shoqata Kombëtare e Gjyqtarëve të Shqipërisë, përfaqësuar në gjykim nga z. Erjon Bani.

Unioni i Gjyqtarëve të Shqipërisë, në mungesë.

Unioni i Prokurorëve të Shqipërisë, në mungesë.

Shoqata Kombëtare e Prokurorëve të Shqipërisë, në mungesë.

OBJEKTI: Deklarimi si të papajtueshme me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të nenit 5, neneve 19-58, nenit 61, nenit 103, neneve 117-156, nenit 159, nenit 169/5, nenit 235, si dhe të nenit 285 të ligjit nr. 115/2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë”.

BAZA LIGJORE: Nenet 4, 7, 60/1, 61/4, 78, 81/2, 116, 131/a, 134/c, 147, 147/a, 147/c, 149, 149/a, 149/c, 149/d, si dhe pikat 5 dhe 6 të nenit 179 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë, nenet 27, 49, 50, 51, 51/a të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

GJYKATA KUSHTETUESE,

pasi dëgjoji relatorin e çështjes Fatmir Hoxha, shqyrtoi pretendimet e kërkuetit, që kërkoji pranimin e kërkesës, pretendimet e subjektit të interesuar, Kuvendit të Shqipërisë, i cili kërkoji rrëzimin e kërkesës, si dhe të subjektit të interesuar, Shoqatës Kombëtare të Gjyqtarëve, që kërkoji pranimin e kërkesës, si dhe diskutoi çështjen në tërësi,

VËREN:

I

1. Kuvendi i Republikës së Shqipërisë ka miratuar ligjin nr. 115/2016, datë 3.11.2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë”¹. Në ligj parashikohen parimet dhe rregullat në lidhje me organizimin dhe funksionimin e organeve të qeverisjes gjyqësore, si Këshilli i Lartë Gjyqësor (KLGJ), Këshilli i Lartë i Prokurorisë (KLP), Inspektori i Lartë i Drejtësisë (ILD) dhe Këshilli i Emërimeve në Drejtësi (KED).

2. Kërkueti i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë duke kundërshtuar dispozitat e ligjit që rregullojnë procedurën e përzgjedhjes së anëtarëve jogjyqtarë dhe joprokurorë të KLGJ-së dhe KLP-së, kompetencat e këtyre organeve, përgjegjësinë disiplinore të anëtarëve të KLGJ-së dhe KLP-së, organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës, si dhe kompetencën e ministrit të Drejtësisë për të marrë pjesë në mbledhjet e KLP-së.

II

3. **Kërkueti** i është drejtuar Gjykatës Kushtetuese me kërkesë për kundërshtimin e ligjit nr. 115/2016, datë 3.11.2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë”, konkretisht të nenit 5, neneve 19-58, nenit 61, nenit 103, neneve 117-156, nenit 159, 169/5, nenit 235, si dhe të nenit 285 të ligjit nr. 115/2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë”, duke argumentuar si vijon:

3.1 Kërkueti legjitimohet t’i drejtohet me kërkesë Gjykatës Kushtetuese, bazuar në nenet 131/a dhe 134/c të Kushtetutës.

3.2 Dispozitat, konkretisht nenet 19 deri 59, që parashikojnë mënyrën e përzgjedhjes së anëtarëve jogjyqtarë dhe joprokurorë të organeve të KLGJ-së

dhe KLP-së, kompetencat e këtyre organeve, organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës, si dhe kompetencën e ministrit të Drejtësisë për të marrë pjesë në mbledhjet e KLP-së bien në kundërshtim me Kushtetutën.

3.3 Mënyra e zgjedhjes së anëtarëve jogjyqtarë të KLGJ-së dhe KLP-së, e parashikuar në ligj, bie në kundërshtim me nenet 147 dhe 149 të Kushtetutës, duke cenuar parimin e shtetit të së drejtës dhe parimin e hierarkisë së normave. Ligji ka shndërruar procesin e përzgjedhjes së anëtarëve të këtyre organeve, si dhe ka dubluar kompetencat e tyre. Sistemi i emërimit në këto organe është i përcaktuar shprehimisht në Kushtetutë dhe është e pamundur që ligji të krijojë një sistem të ri emërimi, që bie në kundërshtim me Kushtetutën. Ligji vendos Kuvendin në marrëdhënie bashkëpunimi me organe të tjera, si komisioni *ad hoc*, dekanati i fakulteteve, mbledhja e posaçme e drejtuesve të institucioneve të arsimit të lartë apo komisioni i shoqërisë civile, duke i ngushtuar kompetencën kushtetuese sekretarit të përgjithshëm dhe nënkomisionit pranë Komisionit të Ligjeve, pasi do të vlerësojnë një numër të kufizuar kandidatësh. Për dy anëtarë që zgjidhen nga radhët e pedagogëve të Fakultetit të Drejtësisë dhe Shkollës së Magjistraturës, përzgjedhja paraprake bëhet sipas votimit numerik dhe nuk garantohet kriteri i përzgjedhjes nga radhët e juristëve me integritet të lartë moral dhe profesional.

3.4 Kompetencat e Avokatit të Popullit janë të përcaktuara në mënyrë shteruese nga Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë (neni 60) dhe nuk është parashikuar mundësia për t’i shtuar këto kompetenca me ligj. Parashikimi në ligjin objekt kërkesë të rolit të Avokatit të Popullit në verifikimin dhe shqyrtimin e kriterëve të kandidatëve për në KLGJ bie në kundërshtim me Kushtetutën, pasi del jashtë natyrës së veprimtarisë së këtij organi.

3.5 Në ligj nuk parashikohet asnjë rregull që të garantojë përgjegjshmërinë e anëtarëve të organeve, si komisioni i pavarur *ad hoc*, dekanati i fakulteteve apo komisioni i shoqërisë civile.

3.6 Nenet 5 dhe 103 të ligjit, të cilat parashikojnë rastet që sjellin përgjegjësi disiplinore të anëtarëve të KLGJ-së dhe KLP-së, nuk janë në pajtim me parimin e sigurisë juridike për sa i takon qartësisë së normës juridike në përmbajtje. Këto nene kanë të njëjtën përmbajtje dhe parashikojnë se

¹ Fletore Zyrtare nr. 231, datë 1 dhjetor 2016.

për atë që sa gjë në zbatim zbatohen dispozitat e ligjit “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”. Ky parashikim është evaziv dhe krijon mundësi abuzimi në praktikë. Në ligj duhet të parashikohen në mënyrë të qartë rastet që përbëjnë shkelje të rëndë disiplinore dhe etike për anëtarët e KLGJ-së dhe KLP-së.

3.7 Lidhur me kompetencat e organeve të KLGJ-së dhe KLP-së në nenet 61 deri në 159 të ligjit është parashikuar se këto organe e ushtrojnë veprimtarinë e tyre në komisione ose mbledhje plenare. Në analizë të pikës 2 të nenit 61 të ligjit në kompetencë të mbledhjes plenare nuk janë të parashikuara disa çështje, si vlerësimi dhe transferimi i gjyqtarëve, vendimet mbi masat disiplinore ndaj gjyqtarëve dhe prokurorëve, propozimi i kandidatëve për gjyqtarë në Gjykatën e Lartë, si dhe propozimi dhe administrimi i buxhetit.

3.8 Nenet që parashikojnë rregullat për organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës nuk mund të jenë pjesë e ligjit, pasi Shkolla e Magjistraturës nuk është as organ i krijuar me Kushtetutë, as institucion i parashikuar nga Kushtetuta. Shkolla e Magjistraturës nuk ka fituar personalitet juridik nga Kushtetuta dhe nuk ka kompetenca kushtetuese, por vetëm përmendet prej saj. Ky institucion duhet të përjashtohet nga rregullimi procedural i nenit 81/2/a, ku parashikohet se ligjet për organizimin dhe funksionimin e institucioneve të parashikuara nga Kushtetuta miratohen me 3/5-at, por duhet të miratohet me ligj sipas kriterëve të nenit 78/1 të Kushtetutës. Miratimi i rregullave për organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës me shumicë të cilësuar do të sjellë pamundësi miratimi me shumicë të thjeshtë në rast të ndryshimeve të mundshme për funksionimin e kësaj shkollë.

3.9 Në nenin 147/a të Kushtetutës është parashikuar e drejta e ministrit për të marrë pjesë pa të drejtë vote në mbledhjet e KLGJ-së kur diskutohen çështje për planifikimin strategjik dhe buxhetin e pushtetit gjyqësor. E drejta e ministrit të Drejtësisë për të marrë pjesë pa të drejtë vote në mbledhjet e KLP-së dhe të komisioneve të përhershme të Këshillit parashikohet edhe në nenin 169/5 të ligjit, por kompetenca e ministrit për të marrë pjesë në mbledhjet e KLP-së nuk parashikohet nga Kushtetuta. Kjo kompetencë cenon parimin e hierarkisë së normave, pasi ligji ka tejkaluar Kushtetutën.

3.10 Neni 235 i ligjit bie në kundërshtim me nenet 4, 7 dhe 149/d të Kushtetutës, ku parashikohet kompetenca e KED-së për të kryer verifikimin e kushteve ligjore dhe vlerësimin e kriterëve profesionale dhe morale të kandidatëve. Pjesë e vlerësimit të kriterëve morale është dhe vlerësimi i pasurisë. Në nenin 235 të ligjit parashikohet se kompetencën për të kryer kontroll pa asnjë mbikëqyrje e ka ILDKPKI-ja dhe jo KED-ja. Në këtë rast ka cenim të parimit të ndarjes dhe balancimit të pushteteve, pasi ILDKPKI-ja ndërhyr në kompetencat e KED-së, pasi vlerësimi i kriterëve drejtohet dhe kontrollohet nga KED-ja.

4. **Subjekti i interesuar, Kuvendi i Shqipërisë**, ka paraqitur parashtrime me shkrim, duke argumentuar si vijon:

4.1 Pretendimi i kërkuesit se dispozitat që rregullojnë mënyrën e zgjedhjes së kandidatëve jogjyqtarë për organet e KLGJ-së dhe KLP-së cenojnë Kushtetutën, është i pabazuar. Kushtetutëbërësi në mënyrë të vetëdijshme nuk ka rregulluar drejtpërdrejtë mënyrën e përzgjedhjes së anëtarëve jogjyqtarë të KLD-së dhe KLP-së. Kuvendi ka miratuar ligjin nr. 115/2016, në të cilin është parashikuar procedura e përzgjedhjes dhe verifikimit paraprak të kandidatëve. Pretendimi i kërkuesit vjen si rezultat i interpretimit të fragmentizuar të Kushtetutës.

4.2 Procesi i përzgjedhjes brenda grupeve profesionale nuk cenon kompetencën përfundimtare të Kuvendit për të zgjedhur anëtarët e Këshillit. Ky proces i mundëson Kuvendit të ushtrojë kompetencën e tij kushtetuese në mënyrë që urdhëron Kushtetuta. Pretendimi i kërkuesit se në ligj është parashikuar një kompetencë që nuk parashikohet nga Kushtetuta është i pabazuar. Në Kushtetutë nuk është parashikuar ndalimi i organeve përzgjedhëse. Në nenet 147 dhe 149 të Kushtetutës parashikohet zhvillimi i një procedure të caktuar brenda Kuvendit, por njëkohësisht dhe përfaqësimi i disa nëngrupeve specifike të juristëve me cilësi të larta morale dhe profesionale.

4.3 Në rastin e zgjedhjes së anëtarëve jomagjistratë Kushtetuta ka bërë dallimin midis dy koncepteve “përzgjedhje” dhe “zgjedhje”, të cilat ushtrohen në faza të ndryshme. Mënyrën e rregullimit të procesit të përzgjedhjes Kushtetuta ia ka deleguar ligjvënësit të zakonshëm. Sistemi i përzgjedhjes bëhet jashtë organit të Kuvendit, si filtër paraprak nga komisionet e pavarura *ad hoc*. Në

përfundim, zgjedhja e anëtarëve bëhet nga Kuvendi, sikurse parashikohet nga Kushtetuta.

4.4 Pretendimi i kërkuesit se ligji ka parashikuar një procedurë të re për zgjedhjen e kandidatëve jomagjistratë për KLGJ-në dhe KLP-në është i pabazuar. Procesi i përzgjedhjes dhe i verifikimit paraprak të kandidatëve nuk cenon kompetencën e Kuvendit, pasi verifikimi paraprak është një proces ndihmës. Procedura e zgjedhjes fillon dhe mbaron nga Kuvendi, si organ i parashikuar nga Kushtetuta.

4.5 Pretendimi i kërkuesit për mungesën e përgjegjshmërisë së anëtarëve të komisioneve është i pabazuar. Procedura e parashikuar nga ligji për përzgjedhjen e tyre garanton profesionalizëm dhe përgjegjësi.

4.6 Pretendimi se në mënyrën e përzgjedhjes së kandidatëve nga radhët e pedagogëve për anëtarë të KLD-së dhe KLGJ-së nuk respektohet parimi i përzgjedhjes sipas meritokracisë, është i pabazuar. Procedura e parashikuar nga ligji se këta kandidatë zgjidhen nëpërmjet votimit të mbledhjes së fakulteteve të drejtësisë dhe Shkollës së Magjistraturës, pra sipas metodës së pikëzimit, garanton zgjedhjen e individit që ka mbështetje më të madhe.

4.7 Pretendimi se kompetencat e Avokatit të Popullit janë të parashikuara në mënyrë shteruese në Kushtetutë dhe se ligji nuk mund t'i japë kompetenca të tjera është i pabazuar. Roli i Avokatit të Popullit është i përcaktuar në Kushtetutë, por me ligj mund t'i jepen kompetenca të tjera në funksion të misionit të tij. Gjithashtu, me amendamentet kushtetuese i janë dhënë përgjegjësi të reja, të parashikuara nga nenet 149/d/3, 179/8/11 dhe C/6/7 të Kushtetutës.

4.8 Kërkuesi ka pretenduar se dispozitat që rregullojnë përgjegjësinë disiplinore të anëtarëve të KLGJ-së dhe KLP-së janë evazive dhe të paqarta. Ligjvënësi me qëllim mospërsëritjen e dispozitave ligjore i është referuar ligjit për statusin e magjistratit.

4.9 Pretendimi i kërkuesit se parashikimi në ligj për krijimin e komisioneve vendimmarrëse të KLGJ-së dhe KLP-së cenon vendimmarrjen e këtyre organeve, është i pabazuar. Në Kushtetutë parashikohet krijimi i komisioneve me funksion vendimmarrës dhe jo lehtësues apo asistues, si rrjedhim parashikimi ligjor nuk është në kundërshtim me Kushtetutën.

4.10 Pretendimi i kërkuesit se rregullat për organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës nuk duhet të jenë pjesë e ligjit për organet e sistemit të drejtësisë, pasi nuk është institucion kushtetues, është i pabazuar. Me ndryshimet kushtetuese, Shkolla e Magjistraturës është ngritur në nivelin e organeve të tjera kushtetuese dhe i është dhënë një personalitet i caktuar juridik me kompetenca specifike kushtetuese. Shkolla e Magjistraturës është organi i vetëm me kompetencë për të përgatitur gjyqtarë dhe prokurorë, të cilët nuk do të pranohen në sistemin e drejtësisë pa e përfunduar atë. Shkolla e Magjistraturës ka funksion në përgatitjen e magjistratëve, ushtron kompetenca kushtetuese gjatë procesit të rivlerësimit, si dhe i janë dhënë kompetenca të rëndësishme në lidhje me institucionet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë.

4.11 Pretendimi se pjesëmarrja e ministrit të Drejtësisë në mbledhjet e KLGJ-së dhe KLP-së gjatë diskutimit të çështjeve për planifikimin strategjik dhe për buxhetin krijon ndërhyrje në kompetencat e këtyre organeve, është i pabazuar. Roli i ministrit gjatë mbledhjeve ka si qëllim sigurimin e bashkëpunimit mes institucioneve dhe për këtë qëllim, meqenëse Kushtetuta nuk e ka parashikuar pjesëmarrjen e ministrit në mbledhjet e KLP-së, por vetëm të KLGJ-së, duke pasur parasysh funksionin e ngjashëm të dy institucioneve ligjvënëse, ligji e ka parashikuar pjesëmarrjen e ministrit edhe gjatë mbledhjeve të KLP-së kur diskutohen çështjet për planifikimin strategjik dhe buxhetin, por pa të drejtë vote.

4.12 Pretendimi për shfuqizimin e neneve 5 dhe 103 të ligjit është i pabazuar, pasi referimi në një ligj tjetër që parashikon rregulla të detajuara ka pasur si qëllim mospërsëritjen e normave juridike. Për sa kohë anëtari i KLGJ-së dhe KLP-së ka statusin e magjistratit, shkeljet disiplinore të parashikuara në ligjin nr. 96/2016 “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë” do të konsiderohen shkelje edhe për anëtarin e KLGJ-së dhe KLP-së.

4.13 Pretendimi se neni 235 i ligjit bie në kundërshtim me Kushtetutën është i pabazuar. Organi kompetent për vlerësimin e kriterëve ligjore dhe morale është KED-ja, e cila për njohuri specifike kërkon informacion dhe mbledhje dokumentacioni nga institucione të tjera. Për verifikimin e pasurisë ligjvënësi ka krijuar

ILDKPKI-në, e cila ka kompetencë të kontrollojë dhe verifikojë pasuritë, si dhe t'ia kalojë informacionin KED-së.

5. **Subjekti i interesuar, Shoqata Kombëtare e Gjyqtarëve**, paraqiti parashtrime me shkrim, duke argumentuar si vijon:

5.1 Dispozitat që parashikojnë procedurat e emërimit të anëtarëve jogjyqtarë të KLGJ-së bien në kundërshtim me Kushtetutën. Në nenin 147 të saj është parashikuar një procedurë ekskluzive parlamentare. Kuvendi është organi ku paraqiten, vlerësohen dhe votohen kandidatët jogjyqtarë. Ligji e ka deformuar këtë procedurë, duke e kthyer në një sistem kooperimi institucional.

5.2 Veprimtaria e Avokatit të Popullit gjatë procedurave të përzgjedhjes së kandidatëve jogjyqtarë bie në kundërshtim me Kushtetutën, pasi del jashtë veprimtarisë së parashikuar nga neni 60/1 i Kushtetutës.

5.3 Neni 5 i ligjit bie në kundërshtim me Kushtetutën, pasi i mungon qartësia. Termi “për aq sa gjen zbatim” lë hapësirë interpretimi dhe shton mundësinë e abuzimeve në praktikë.

5.4 Neni 61/1/2 i ligjit bie në kundërshtim me Kushtetutën, pasi cenon parimin e ndarjes dhe balancimit të pushteteve. Kushtetuta ka parashikuar se KLGJ-ja i ushtron kompetencat në mbledhje plenare me përbërje të plotë prej 11 anëtarësh. Komisionet e parashikuara nga ligji kanë rol lehtësues dhe nuk mund të kenë rol vendimmarrës për çështje të shprehura qartësisht në Kushtetutë. Mbledhja plenare nuk ka në kompetencë çështje të rëndësishme, si vlerësimin, transferimin dhe procedimet disiplinore të gjyqtarëve. Kjo kompetencë u është dhënë komisioneve, duke cenuar garancinë dhe pavarësinë e statusit të gjyqtarëve. Nga analiza e ligjit arrihet në përfundimin se ligjërisht KLGJ-ja nuk funksionon me përbërje të plotë sipas Kushtetutës, por çështje të rëndësishme, si ato të disiplinës, emërimit, transferimit dhe vlerësimit të gjyqtarëve do të shqyrtohen nga anëtarët jogjyqtarë të komisioneve. Si rrjedhim, nenet 61, 66, 73 dhe 76 të ligjit bien në kundërshtim me Kushtetutën.

5.5 Neni 36/3 i ligjit ku parashikohet zgjedhja e kandidatëve jogjyqtarë nga radhët e pedagogëve të fakulteteve të drejtësisë cenon të drejtën e punës. Kjo dispozitë parashikon se mund të kandidojnë për anëtarë të KLGJ-së vetëm pedagogët me kohë të plotë. Kushtetuta nuk bën dallim mes

pedagogëve të brendshëm dhe të jashtëm të fakulteteve të drejtësisë.

5.6 Shkolla e Magjistraturës hyn në kategorinë e institucioneve kushtetuese, pasi Kushtetuta i ka dhënë personalitet juridik kushtetues duke i njohur edhe kompetenca kushtetuese. Për rrjedhojë, ligji “Për organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës” duhet të miratohet me 3/5-at e votave të të gjithë anëtarëve të Kuvendit.

6. **Subjekti i interesuar Unioni i Gjyqtarëve** nuk ka paraqitur parashtrime me shkrim.

7. **Subjekti i interesuar Shoqata Kombëtare e Prokurorëve** nuk ka paraqitur parashtrime me shkrim.

8. **Subjekti i interesuar Unioni i Prokurorëve** nuk ka paraqitur parashtrime me shkrim.

III

Vlerësimi i Gjykatës Kushtetuese

A. Për legjitimitimin e kërkesës

9. Gjykata Kushtetuese e ka vlerësuar çështjen e legjitimitimit të kërkesës (*locus standi*) si një nga aspektet kryesore që lidhen me inicimin e gjykimit kushtetues me objekt kontrollin abstrakt të normës juridike. Kushtetuta, në nenin 134/1 të saj, ka përcaktuar rrethin e subjekteve, të cilat legjitimohen të vënë në lëvizje juridiksionin kushtetues, ndërsa kriteri i “detyrimit për të justifikuar interesin”, i përcaktuar në pikën 2 të po këtij neni, është interpretuar nga jurisprudenca kushtetuese si përcaktues në ndarjen e rrethit të subjekteve kushtetuese në dy kategori: subjekte të kushtëzuara dhe subjekte të pakushtëzuara. Në lidhje me legjitimitimin e subjektit kushtetues jo më pak se një e pesta e deputetëve, Gjykata në mënyrë të vazhdueshme ka vlerësuar se ky subjekt, i parashikuar në nenin 134/1/c të Kushtetutës, bën pjesë në subjektet që kanë të drejtë të vënë në lëvizje juridiksionin kushtetues për arsye të një interesi publik, pa u kushtëzuar me një interes subjektiv konkret. Interesi i këtyre funksionarëve publikë për të mbrojtur sistemin normativ dhe parimet shtetformuese, si konstitucionalizmi, shteti i së drejtës, demokracia, dinjiteti njerëzor, barazia sociale etj., të shpalosura në Kushtetutë, nuk është i kushtëzuar (*shih vendimet nr. 7, datë 24.2.2016; nr. 19, datë 15.4.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

10. Për sa më sipër, kërkesi përfaqëson një subjekt të pakushtëzuar dhe si i tillë legjitimohet *ratione personae* dhe *ratione materiae* për të vënë në

lëvizje gjykimin kushtetues për kontrollin abstrakt të kushtetutshmërisë së dispozitave ligjore të kundërshtuara.

11. Kërkuesi legjitimohet *ratione temporis* bazuar në nenin 50 të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, pasi kërkesa për pajtueshmërinë e ligjit ose akteve të tjera normative me Kushtetutën mund të paraqitet brenda dy vjetëve nga hyrja në fuqi.

B. Për themelin e kërkesës

B.1. Për pretendimin e cenimit të parimit të hierarkisë së normave juridike

12. Kërkuesi ka pretenduar se disa nene të ligjit objekt shqyrtimi cenojnë parimin e shtetit të së drejtës në këndvështrimin e parimit të hierarkisë së normave juridike. Konkretisht, nenet për të cilat kërkuesi pretendon se vijnë në kundërshtim me parimin e hierarkisë së normave parashtrihen si më poshtë:

12.1 Kërkuesi pretendon se nenet 19-58 dhe 117-156 të ligjit, ku parashikohet respektivisht mënyra e përzgjedhjes e kandidatëve jomagjistratë për organet e KLGJ-së (nenet 19-58) dhe KLP-së (nenet 117-156), bien në kundërshtim me parimin e hierarkisë së normave kushtetuese. Në ligj gjatë procesit të përzgjedhjes janë parashikuar organe të cilat nuk parashikohen nga Kushtetuta, duke krijuar një sistem të ri në përzgjedhjen e kandidatëve jomagjistratë. Lidhur me kompetencat e Avokatit të Popullit kërkuesi ka pretenduar se pjesëmarrja e tij gjatë procesit të përzgjedhjes së kandidatëve jomagjistratë që vijnë nga radhët e avokatisë cenon Kushtetutën. Institucionit të Avokatit të Popullit i janë shtuar kompetenca të reja të paparashikuara nga Kushtetuta.

12.2 Kërkuesi ka pretenduar se nenet 61 dhe 159 të ligjit, ku parashikohen respektivisht kompetencat e mbledhjes plenare të KLGJ-së dhe të mbledhjes plenare të KLP-së, bien në kundërshtim me nenet 147/a/2 dhe 149/a të Kushtetutës. Sipas kërkuetit, komisionet e këtyre organeve kanë marrë kompetenca, të cilat Kushtetuta i parashikon shprehimisht si kompetenca të KLGJ-së dhe KLP-së, me përbërje të plotë prej 11 anëtarësh. Kushtetuta nuk lejon që ligji të transferojë vendimmarrjen e KLGJ-së dhe KLP-së tek komisionet e krijuara për funksione të parashikuara shprehimisht në Kushtetutë.

12.3 Gjithashtu kërkuesi ka pretenduar se neni 169/5 i ligjit, ku parashikohet e drejta e ministrit të Drejtësisë për të marrë pjesë pa të drejtë vote në mbledhjet e KLP-së dhe të komisioneve të përhershme të Këshillit kur diskutohen çështje për planifikimin strategjik dhe buxhetin e pushtetit gjyqësor, bie në kundërshtim me Kushtetutën, pasi nuk parashikohet në nenin 149/a të saj. Ndërkohë, në nenin 147/a është parashikuar e drejta e ministrit për të marrë pjesë pa të drejtë vote në mbledhjet e KLGJ-së kur diskutohen çështje për planifikim strategjik dhe buxhetin e pushtetit gjyqësor.

12.4 Kërkuesi ka pretenduar se nenet 243 deri në 275, si dhe neni 285 të ligjit, që parashikojnë rregullat për organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës, nuk mund të jenë pjesë e tij, pasi Shkolla e Magjistraturës nuk është organ i krijuar me Kushtetutë, si dhe nuk është institucion i parashikuar nga Kushtetuta. Shkolla e Magjistraturës nuk ka fituar personalitet juridik nga Kushtetuta dhe nuk ka kompetenca kushtetuese, por vetëm përmendet prej saj. Miratimi i rregullave për organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës me shumicë të cilësuar do të sjellë pamundësi miratimi me shumicë të thjeshtë në rast të ndryshimeve të mundshme për funksionimin e kësaj shkolle.

13. Gjykata Kushtetuese në jurisprudencën e saj ka theksuar se respektimi i hierarkisë së akteve normative është një detyrim që rrjedh nga parimi i shtetit të së drejtës dhe i koherencës në sistemin ligjor. Parimi i shtetit të së drejtës nënkupton veprimin e të gjitha institucioneve shtetërore sipas së drejtës në fuqi, si dhe supremacisë së Kushtetutës ndaj akteve të tjera normative. Rendi juridik nuk është një radhitje e barasvlershme normash, por një sistem hierarkik, i cili përbëhet nga nivele të ndryshme vlefshmërie dhe në secilin prej këtyre niveleve qëndron një normë ose grup normash, duke përfutur kështu edhe fuqinë e caktuar juridike. Piramida e akteve normative, e sanksionuar në nenin 116 të Kushtetutës, përcakton marrëdhëniet midis normave juridike, të cilat bazohen në raportin e mbi/nënvendosjes së tyre. Kjo piramidë aktesh normative ka në majë të saj Kushtetutën, e cila shërben si burim për aktet e tjera juridike (*shih vendimet nr. 55, datë 27.7.2016; nr. 16, datë 10.4.2015; nr. 5, datë 5.2.2015; nr. 5, datë 5.2.2014 të Gjykatës Kushtetuese*).

14. Në preambulën e Kushtetutës dhe në nenin 4 të saj deklarohet parimi i shtetit të së drejtës, i cili është një nga parimet më themelore e më të rëndësishme në shtetin dhe shoqërinë demokratike. Ky parim nënkupton sundimin e ligjit dhe mënjanimin e arbitraritetit, me qëllim që të arrihet respektimi dhe garantimi i dinjitetit njerëzor, drejtësisë dhe sigurisë juridike (*shih vendimin nr. 16, datë 10.4.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

15. Në nenin 4/3 të Kushtetutës parashikohet se dispozitat kushtetuese zbatohen drejtpërsëdrejti, përveç rasteve kur Kushtetuta parashikon ndryshe. Sipas këtij parimi themelor kur rregulli kushtetues parashikohet shprehimisht, ai nuk mund të mënjanohet dhe as të tejkalohet, por duhet të zbatohet drejtpërsëdrejti. Përgjatë kushtetues i parashikuar në këtë dispozitë nënkupton se normat kushtetuese mund edhe të mos gjejnë zbatim drejtpërsëdrejti, kur Kushtetuta ka ngarkuar posaçërisht organet shtetërore përkatëse për të nxjerrë ligjet dhe aktet e tjera nënligjore, me qëllim rregullimin e marrëdhënieve në fusha të ndryshme dhe në përputhje me hierarkinë e normave. Pra, Kushtetuta përmban dispozita që rregullojnë zbatimin e saj në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë. Rregullimet që bën Kushtetuta nuk mund të jenë gjithmonë të plota ose shteruese, pasi ajo nuk ka për qëllim të rregullojë hollësisht çdo çështje të organizimit të jetës politiko-shoqërore të një vendi, por vetëm parimet dhe kriteret bazë mbi të cilat duhet të mbështetet ajo. Edhe pse disa çështje që lidhen me rendin shtetëror mund të parashikohen në mënyrë të hollësishme prej saj, gjithsesi mbeten mjaft aspekte të organizimit të jetës institucionale për t'u parashikuar nga ligje ose akte të tjera normative, sipas rastit (*shih vendimin nr. 22, datë 24.4.2015; nr. 2, datë 18.1.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

16. Fryma dhe qëllimi i kushtetutëbërësit në lidhje me rregullimet kushtetuese nuk mund të anashkalohet dhe organi i vetëm i cili ka autoritetin të vlerësojë pajtueshmërinë e normave ligjore me ato kushtetuese është Gjykata Kushtetuese. Ndikimi i padiskutueshëm i vendimeve të saj është i tillë që u imponon të gjitha organeve shtetërore fuqinë detyruese të arsytimit të tyre. Arsytimi që përdor Gjykata Kushtetuese në vendimet e saj ka forcën e ligjit, çka buron nga autoriteti i këtij organi për të thënë fjalën e fundit në çështjet për të cilat të tjerët tashmë janë shprehur. Çdo qëndrim i kundërt

krijon një precedent të rrezikshëm në marrëdhëniet institucionale (*shih vendimin nr. 20, datë 1.6.2011; nr. 2, datë 18.1.2017 të Gjykatës Kushtetuese*).

B.1.1 Për pretendimin për shfuqizimin e neneve 19-58 dhe 117-156 të ligjit

17. Gjykata në përfundim të shqyrtimit të çështjes në seancë plenare vëren se pretendimi i kërkuar për shfuqizimin e neneve 19-60 dhe 117-156 të ligjit objekt shqyrtimi nuk arriti të merrte shumicën e votave të gjyqtarëve prej 5 anëtarësh të kërkuar nga ligji. Sipas nenit 72/2 të ligjit nr. 8577/2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar, vendimet e Gjykatës Kushtetuese merren me shumicën e votave të të gjithë gjyqtarëve të saj. Gjatë shqyrtimit të çështjes 4 gjyqtarë votuan për pranimin e kërkesës dhe 3 për rrëzimin e saj². Nisur nga ky fakt, bazuar në nenin 73 të këtij ligji, për shkak të mosformimit të shumicës prej 5 gjyqtarësh, kërkesa konsiderohet e rrëzuar.

B.1.2 Për pretendimet për pajtueshmëri me Kushtetutën të neneve 61 dhe 159 të ligjit

18. Gjykata konstaton se në nenet 147/a dhe 149/a të Kushtetutës janë të parashikuara kompetencat e KLGJ-së dhe KLP-së. Në pikën 2 të tyre përcaktohet se ligji mund të parashikojë krijimin e komisioneve vendimmarrëse pranë KLGJ-së dhe KLP-së. Në këto nene parashikohet se KLGJ-ja dhe KLP-ja organizohen dhe e ushtrojnë veprimtarinë në komisione ose në mbledhje plenare, duke përcaktuar në pikën 2 të nenit 61 kompetencat e mbledhjes plenare të KLGJ-së dhe në pikën 2 të nenit 159 kompetencat e mbledhjes plenare të KLP-së. Konkretisht, kompetencat e mbledhjes plenare, si organ, ku marrin pjesë të gjithë anëtarët e KLGJ-së dhe KLP-së, sipas ligjit objekt shqyrtimi janë: a) miraton akte nënligjore normative, në zbatim të këtij ligji ose të ligjeve të tjera, me efekt të përgjithshëm detyrues mbi të gjithë gjyqtarët/prokurorët, administratën gjyqësore/të prokurorisë, personat privatë dhe organet publike; b) miraton akte për rregullimin e procedurave të brendshme të Këshillit; c) emëron dhe ngre në detyrë gjyqtarët/prokurorët mbi propozimin e Komisionit të Zhvillimit të Karrierës; ç) vendos masën disiplinore të shkarkimit mbi gjyqtarët e

² Votuan për pranimin e kërkesës gjyqtarët: Vladimir Kristo, Gani Dizdari, Besnik Imeraj dhe Fatos Lulo. Votuan për rrëzimin e kërkesës gjyqtarët: Bashkim Dedja, Vitore Tusha dhe Fatmir Hoxha.

Gjykatës së Posaçme/mbi prokurorët e prokurorisë së posaçme kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar me dy të tretat e votave mbi propozimin e Komisionit Disiplinor; d) shqyrton ankimet kundër vendimeve të komisioneve, me përjashtim të atyre vendimeve që rrëzojnë vendimet e Inspektorit të Lartë të Drejtësisë për arkivimin e ankimeve ose pushimin e hetimeve, sipas pikës 14 të nenit 62 të këtij ligji dhe pikës 13 të nenit 160; dh) miraton udhëzime të përgjithshme jodetyruese; e) miraton rregulla të detajuara për funksionimin e administratës së Këshillit; ë) miraton përbërjen e komisioneve të përbërshme, të komisioneve të përkohshme, si dhe rregulla të detajuara për veprimtarinë e tyre; f) shqyrton ankimet kundër udhëzimeve të Prokurorit të Përgjithshëm ose të drejtuesve të prokurorëve; g) miraton rregulla të detajuara mbi menaxhimin dhe përdorimin e teknologjisë së informacionit nga institucionet e sistemit të prokurorisë në bashkëpunim me qendrën e teknologjisë së informacionit për sistemin e drejtësisë³.

19. Të gjitha kompetencat e tjera që nuk përmenden në këto pika ushtrohen nga komisionet, që janë organet nëpërmjet të cilave KLGJ-ja dhe KLP-ja organizohen dhe ushtrojnë funksione e tyre. Bazuar në nenet 62 dhe 160 të ligjit, komisionet e përhershme të KLGJ-së dhe KLP-së janë katër. Konkretisht: Komisioni i Planifikimit Strategjik, Administrimit dhe Buxhetit; Komisioni Disiplinor; Komisioni i Vlerësimit të Veprimtarisë Etike dhe Profesionale; Komisioni i Zhvillimit të Karrierës. Këto komisione përbëhen nga tre anëtarë dhe pranë çdo komisioni caktohen edhe dy anëtarë zëvendësues. Komisionet ushtrojnë veprimtarinë dhe marrin vendime sipas fushave të tyre ose i propozojnë mbledhjes plenare të Këshillit miratimin e vendimeve që janë në kompetencë të kësaj të fundit.

20. Këshillat mund të krijojnë komisione të përkohshme për trajtimin e çështjeve të veçanta, si në rastin e shqyrtimit të ankimeve kundër vendimit të Inspektorit të Lartë të Drejtësisë për arkivimin e ankimit ose pushimin e hetimit ndaj një gjyqtari. Në ndryshim nga rregulli i përgjithshëm, sipas të cilit ndaj vendimeve të komisioneve mund të ushtrohet ankim në mbledhjen plenare, vendimi i këtij komisioni të përkohshëm është përfundimtar dhe nuk mund të apelohej para mbledhjes plenare. Vendimet e komisioneve merren me shumicë të votave, në prani të të gjithë anëtarëve, si dhe

brenda muajit janar të çdo viti kalendarik komisionet e përhershme paraqesin në mbledhjen plenare raportin vjetor të veprimtarisë me gjetjet dhe rekomandimet përkatëse.

21. Gjykata konstaton se kompetencat, si transferimi i gjyqtarëve/prokurorëve, vendosja e masave disiplinore ndaj gjyqtarëve/prokurorëve të të gjitha niveleve, propozimi Presidentit të Republikës i kandidatëve për gjyqtarë të Gjykatës së Lartë, propozimi Kuvendit i kandidatëve për Prokuror të Përgjithshëm, propozimi dhe administrimi i buxhetit apo dhe miratimi i rregullave të etikës dhe mbikëqyrja e respektimit të saj, të parashikuara shprehimisht nga Kushtetuta, nuk janë parashikuar si kompetenca që ushtrohen respektivisht nga mbledhjet plenare të KLGJ-së dhe KLP-së. Si rrjedhim, Gjykata vlerëson se të gjitha kompetencat e parashikuara nga Kushtetuta duhet të implementohen si të tilla në ligj dhe nuk mund t'u delegohen komisioneve.

22. Gjykata thekson se si komisionet e përhershme edhe ato të përkohshme janë organizma ndihmës në varësi të KLGJ-së dhe KLP-së dhe si të tillë nuk mund të ushtrojnë atributet që Kushtetuta ua ka njohur në mënyrë të shprehur këtyre të fundit.

23. Në përfundim, Gjykata çmon se pretendimi i kërkuesit se nenet 61 dhe 159 të ligjit bien ndesh me Kushtetutën është i bazuar, e si i tillë duhet pranuar.

B.1.3 Për pretendimin për shfuqizimin e nenit 169/5 të ligjit

24. Duke ndjekur të njëjtën linjë arsyetimi për respektimin e parimit të shtetit të së drejtës dhe hierarkisë së normave, Gjykata e vlerëson të bazuar edhe pretendimin për shfuqizimin e nenit 169/5 të ligjit.

25. Kushtetuta e ka rikonceptuar KLP-në si një organ që garanton pavarësinë, llogaridhënie, disiplinën, statusin dhe karrierën e prokurorëve të Republikës së Shqipërisë. Gjykata konstaton se në nenin 149/a të Kushtetutës, ku parashikohen funksionet e KLP-së, nuk është parashikuar kompetenca e ministrit të Drejtësisë për të marrë pjesë në mbledhjet e këshillit. Në të kundërt, në nenin 147 të Kushtetutës parashikohet pjesëmarrja e ministrit, pa të drejtë vote, në mbledhjet e KLGJ-së kur diskutohen çështjet për planifikimin strategjik dhe buxhetin.

³ Kompetencat e parashikuara në shkronjat “P” dhe “g” të nenit 159 janë vetëm për mbledhjen plenare të KLP-së.

26. Gjykata vlerëson se mosparashikimi nga Kushtetuta të pjesëmarrjes të ministrit të Drejtësisë gjatë mbledhjeve të KLP-së nuk përbën ometim kushtetues, pasi formulimi i nenit 149/a të Kushtetutës shpreh dhe synon të garantojë pavarësinë e organit të KLP-së në përgjithësi dhe të Prokurorisë në veçanti nga ndërhyrjet e pushteteve të tjera, veçanërisht të atij ekzekutiv.

27. Gjykata vëren se ligjvënësi duke parashikuar në nenin 169, pika 5 pjesëmarrjen e ministrit të Drejtësisë ose përfaqësuesit të tij pa të drejtë vote gjatë mbledhjeve të KLP-së dhe të komisioneve të përhershme, tejkalon Kushtetutën duke cenuar parimin e shtetit të së drejtës dhe hierarkisë së normave juridike.

28. Gjykata vëren se rastet kur kushtetutëbërësi ka vlerësuar bashkëpunimin e organit të prokurorisë, KLP-së dhe pushtetit ekzekutiv i ka përcaktuar në nene të veçanta. Konkretisht, në nenin 148/b të Kushtetutës parashikohet se Prokurori i Përgjithshëm propozon dhe administron buxhetin e Prokurorisë me përjashtim të buxhetit të Prokurorisë së Posaçme. Ndërsa në nenin 149/a/d parashikohet se KLP-ja propozon dhe administron buxhetin e saj. Në nenin 169 të ligjit nr. 115/2016, objekt shqyrtimi parashikohet se ministri i Drejtësisë koordinon zhvillimin dhe zbatimin e politikave shtetërore dhe të strategjisë sektoriale të sektorit të drejtësisë. Ministri i Drejtësisë është gjithashtu përgjegjës për përgatitjen e projekteve ligjore në fushën e drejtësisë penale, pasi ka marrë mendimin e Këshillit të Lartë të Prokurorisë. Ministri i Drejtësisë mund të paraqesë ankesë tek Inspektori i Lartë i Drejtësisë për shkelje disiplinore të pretenduara të prokurorëve, si dhe mund të kërkojë nga Inspektori i Lartë i Drejtësisë kryerjen e inspektimeve institucionale e tematike në Prokurorinë e Përgjithshme ose në zyrat e Prokurorisë. Ministri i Drejtësisë ose përfaqësuesi të tij mund të marrin pjesë si vëzhgues në mbledhjen e përgjithshme të prokurorëve, në mbledhjen e Këshillit të Përgjithshëm të Dhomës Kombëtare të Avokatisë, në mbledhjen e Asamblesë së Personelit Akademik dhe të Këshillit Drejtues të Shkollës së Magjistraturës, në mbledhjen e posaçme të drejtuesve të institucioneve për zgjedhjen e anëtarëve prokurorë të Këshillit të Lartë të Prokurorisë, si dhe në mbledhjen e përbashkët të Këshillit të Lartë Gjyqësor dhe Këshillit të Lartë të Prokurorisë.

29. Në përfundim, Gjykata vlerëson se parashikimi ligjor lidhur me kompetencën e ministrit të Drejtësisë ose përfaqësuesit të tij për të marrë pjesë pa të drejtë vote në mbledhjet e KLP-së ose komisioneve të përhershëm është në tejkallim të Kushtetutës, si rrjedhim pretendimi i kërkuarit për shfuqizimin e nenit 169/5 është i bazuar dhe duhet të pranohet.

B.1.4 Për pretendimin për shfuqizimin e neneve 243 deri në 275 dhe 285 të ligjit për rregullimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës

30. Kërkuarisi ka argumentuar se këto rregulla nuk mund të jenë pjesë e ligjit nr. 115/2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë”, pasi Shkolla e Magjistraturës nuk është organ i krijuar me Kushtetutë, si dhe nuk është institucion i parashikuar nga Kushtetuta.

31. Doktrina dhe jurisprudenca kushtetuese e kanë bërë dallimin ndërmjet *institucioneve kushtetuese*, nga njëra anë, dhe *institucioneve me rëndësi kushtetuese* apo të parashikuara nga Kushtetuta, nga ana tjetër. Institucionet kushtetuese konsiderohen si elemente të domosdoshme dhe të pandashme të shtetit, sepse mungesa e njërit do të sillte ndalimin e veprimtarisë së plotë shtetërore dhe zëvendësimi i tyre me institucione të tjera nuk mund të mos shkaktojnë ndryshime në mënyrë rrënjësore të formës së shtetit. Struktura bazë e këtyre institucioneve përcaktohet në mënyrë të drejtpërdrejtë e të plotë nga Kushtetuta. Megjithatë, Gjykata çmon të nevojshme të theksojë se ndërsa *institucionet kushtetuese* janë përcaktuar në Kushtetutë, jo të gjitha institucionet e parashikuara në Kushtetutë konsiderohen si “institucione/organe kushtetuese”. Pra, dallimi mes institucioneve kushtetuese dhe institucioneve të parashikuara nga Kushtetuta, pavarësisht nga fakti i përmendjes shprehimisht prej saj, qëndron në faktin se të parat janë organe të nevojshme e të pashmangshme në përcaktimin e formës së shtetit e të qeverisjes, ndërsa të dytat kontribuojnë për përcaktimin e rregullimit demokratik kushtetues dhe si organe ndihmëse nuk janë thelbësore për strukturën kushtetuese të shtetit (*shih vendimin nr. 25, datë 5.12.2008 të Gjykatës Kushtetuese*).

32. Gjykata Kushtetuese në jurisprudencën e saj ka arritur në konkluzionin se Kushtetuta, në nenin 81, pika 2, shkronja “a”, me termin “*institucioneve të parashikuara nga Kushtetuta*”, ka pasur parasysh një shtrirje të gjerë të tij, duke përfshirë në

të njëjtin rregullim procedural miratimin e ligjeve, si për organizimin dhe funksionimin e institucioneve kushtetuese, ashtu edhe për institucionet e parashikuara prej saj. Në këtë rregullim kushtetues nuk përfshihen vetëm institucionet kushtetuese, sipas kuptimit të dhënë më lartë, por edhe ato institucione të parashikuara nga Kushtetuta, të cilat nëpërmjet saj kanë fituar si personalitetin juridik, ashtu edhe kompetencën kushtetuese. Jo çdo institucion që përmendet në Kushtetutë duhet të përfshihet domosdoshmërisht në procedurën e miratimit të ligjit sipas nenit 81, pika 2, shkronja “a”. Ky qëndrim është rrjedhojë e faktit të ekzistencës së dallimit thelbësor ndërmjet institucioneve të parashikuara nga Kushtetuta dhe institucioneve që vetëm sa përmenden prej saj. Kuptimi i termit “*institucioneve të parashikuara nga Kushtetuta*” lidhet me vullnetin e kushtetutëbërësit për t’i dhënë institucionit personalitet juridik, me qëllim përmbushjen prej tij të kompetencës specifike kushtetuese. Në Kushtetutë përmenden edhe institucione të tjera, të cilat nuk pajisen prej saj me kompetencë kushtetuese (*shih vendimin nr. 25, datë 5.12.2008 të Gjykatës Kushtetuese*).

33. Gjykata Kushtetuese në jurisprudencës e saj ka mbajtur qëndrimin se Shkolla e Magjistraturës nuk përfshihet në rrethin e organeve të parashikuara nga Kushtetuta. Ajo përfaqëson një institucion publik, që gëzon cilësinë e personit juridik të krijuar me ligj. Ky institucion gëzon autonomi administrative, akademike dhe financiare për realizimin e qëllimeve dhe të detyrave të caktuara nga kuadri ligjor në fuqi (*shih vendimin nr. 20, datë 15.4.2015 të Gjykatës Kushtetuese*).

34. Por nga ana tjetër i ndryshëm është pozicioni që i është dhënë Shkollës së Magjistraturës me ndryshimet kushtetuese. Nga përmbajtja e dispozitave të Kushtetutës Shkollës së Magjistraturës i është dhënë një personalitet juridik, duke e njohur si të vetmin institucion që bën përzgjedhjen paraprake të të gjithë gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë, kompetenca lidhur me testimin e këshilltarëve të Gjykatës së Lartë dhe Gjykatës Kushtetuese, të ndihmësve ligjorë pranë gjykatave administrative dhe pranë Prokurorisë së Përgjithshme, si dhe edukimin njëvjeçar të të gjithë gjyqtarëve dhe prokurorëve ndaj të cilëve jepet masa disiplinore për ndjekjen e një trajnimit të detyrueshëm dhe më pas testimin e tyre.

35. Nga sa më sipër, Gjykata vlerëson se miratimi i rregullave për organizimin dhe funksionimin e Shkollës së Magjistraturës me një shumicë prej 3/5-at e votave të anëtarëve të Kuvendit nuk krijon antikushtetutshmëri, por synon garantimin e pavarësisë dhe qëndrueshmërinë e Shkollës së Magjistraturës, duke e vendosur në nivelin e organeve, funksionimi dhe organizimi i të cilave rregullohet me ligj të posaçëm për shkak të funksioneve të saj specifike në raport me institucionet e tjera të arsimit. Si rrjedhim, pretendimi i kërkuesit për shfuqizimin e neneve 243 deri 275 të ligjit është i pabazuar dhe si i tillë duhet rrëzuar.

C. Për pretendimin e cenimit të parimit të sigurisë juridike

36. Kërkuesi ka pretenduar se nenet 5 dhe 103 të ligjit, në të cilat parashikohet se dispozitat e ligjit “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë”, për shkeljet disiplinore të magjistratëve aplikohen për aq sa gjejnë zbatim edhe për anëtarin e KLGJ-së dhe për anëtarin e KLP-së, kanë cenuar parimin e ligjshmërisë dhe të sigurisë juridike, pasi nuk evidentojnë qartë rastet që përbëjnë shkelje disiplinore.

37. Subjekti i interesuar Kuvendi ka prapësuar se referimi në një ligj tjetër, që parashikon rregulla të detajuara, ka pasur si qëllim mospërsëritjen e normave juridike. Për sa kohë anëtari i KLGJ-së dhe KLP-së ka statusin e magjistratit, shkeljet disiplinore të parashikuara në ligjin nr. 96/2016 “Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë” do të konsiderohen shkelje dhe për anëtarin e KLGJ-së dhe të KLP-së.

38. Gjykata në kuadër të respektimit të parimit të sigurisë juridike ka theksuar se vetë siguria juridike, si element i shtetit të së drejtës, ka si kërkesë të domosdoshme që ligji në tërësi apo dispozita të veçanta të tij, në përmbajtjen e tyre duhet të jenë të qarta, të përcaktuara dhe të kuptueshme (*shih vendimin nr. 9, datë 26.2.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Për të kuptuar dhe zbatuar drejt parimin e sigurisë juridike kërkohet, nga njëra anë, që ligji në një shoqëri të ofrojë siguri, qartësi dhe vazhdimësi, në mënyrë që individët t’i drejtojnë veprimet e tyre në mënyrë korrekte e në përputhje me të dhe, nga ana tjetër, që vetë ligji të mos qëndrojë statik nëse duhet t’i japë formë një koncepti. Një rregullim i pasaktë i normës ligjore, që i lë shteg zbatuesit t’i japë asaj kuptime të

ndryshme dhe që sjell pasoja, nuk shkon në përputhje me qëllimin, stabilitetin, besueshmërinë dhe efektivitetin që synon vetë norma (*shih vendimet nr. 36, datë 15.10.2007; nr. 52, datë 1.12.2011 të Gjykatës Kushtetuese*).

39. Gjithashtu, Gjykata në jurisprudencën e saj ka theksuar se mungesa e harmonizimit të dispozitave të një ligji me ato të ligjeve të tjera mund të mos krijojë në vetvete antikushtetutshmëri, por kur paqartësia krijon probleme të tilla që çojnë në zbatim të gabuar të dispozitave ligjore dhe në cenim të parimit të shtetit të së drejtës e të sigurisë juridike, atëherë nuk mund të pranohet se këto norma janë të pajtueshme edhe me frymën e Kushtetutës (*shih vendimin nr. 14, datë 22.5.2006 të Gjykatës Kushtetuese*).

40. Në vështrim të sa më sipër, Gjykata vlerëson se nisur nga rëndësia që paraqet çështja e përgjegjësisë disiplinore në organe kushtetuese, si KLGJ-ja dhe KLP-ja, shprehjet e përdorura nga ligjvënësi në nenin 5 “mbi shkeljet disiplinore të magistratëve aplikohen për aq sa gjejnë zbatim edhe për anëtarin e KLGJ-së” dhe në nenin 103 “mbi shkeljet disiplinore të magistratëve zbatohen për aq sa është e mundur dhe me ndryshimet e nevojshme edhe mbi anëtarin e KLP-së” nuk sigurojnë qartësinë dhe garancinë kushtetuese të këtyre organeve, duke krijuar premisa për arbitraritet në zbatimin e tyre në praktikë.

41. Në zbatim të frymës së parimit të sigurisë juridike, Gjykata çmon se për shkak të specifikës dhe statusit të anëtarëve të KLGJ-së dhe KLP-së, përcaktimi i përgjegjësive disiplinore në mënyrë shteruese në nenet 5 dhe 103 të ligjit nr. 115/2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë” është detyrim ligjor që rrjedh nga Kushtetuta. Gjykata çmon se mosparashikimi ose referimi të një ligji tjetër cenon statusin e këtyre organeve kushtetuese, që duhet të kenë siguri juridike gjatë qëndrimit në detyrë. Si rrjedhim, Gjykata vlerëson se pretendimi i kërkuesit për shfuqizimin e neneve 5 dhe 103 të ligjit objekt shqyrtimi është i bazuar.

Ç. Për cenimin e parimit të ndarjes dhe balancimit të pushteteve

42. Kërkuesi ka pretenduar se neni 235 i ligjit bie në kundërshtim me nenet 4, 7 dhe 149/d të Kushtetutës. Në këtë nen parashikohet kompetenca e KED-së për të kryer verifikimet e kushteve ligjore dhe vlerësimin e kritereve profesionale e morale të kandidatëve për Inspektor

të Lartë të Drejtësisë, si dhe të kandidatëve për anëtarë të Gjykatës Kushtetuese. Pjesë e vlerësimit është edhe vlerësimi i pasurisë së kandidatëve, të cilin ligji parashikon se kryhet pa asnjë mbikëqyrje nga ILDKPKI-ja dhe jo nga KED-ja. Si rrjedhim, sipas kërkuesit ky rregullim cenon parimin e ndarjes dhe të balancimit të pushteteve, pasi për vlerësimin e kritereve të kandidatëve ILDKPKI-ja ndërhyt në kompetencat e KED-së.

43. Subjekti i interesuar Kuvendi ka prapësuar se organi kompetent për vlerësimin e kritereve ligjore dhe morale është KED-ja, e cila për njohuri specifike kërkon informacion dhe mbledhje dokumentacioni nga institucione të tjera. Për verifikimin e pasurisë ligjvënësi ka krijuar ILDKPKI-në, e cila ka kompetencë të kontrollojë dhe verifikojë pasuritë, si dhe t’ia kalojë informacionin KED-së.

44. Gjykata në jurisprudencën e saj, duke iu referuar nenit 7 të Kushtetutës, që parashikon parimin e ndarjes së pushteteve, ka theksuar se ky parim në demokraci si formë e qeverisjes synon kryesisht të mënjanojë rrezikun e përqendrimit të pushtetit në duart e një organi apo të personave të caktuar, gjë që praktikisht mbart me vete rrezikun e shpërdorimit të tij. Nëpërmjet këtij parimi kushtetutëbërësi ka përcaktuar për secilin nga organet që përfaqësojnë këto pushtete kompetencat që përputhen i përgjigjen qëllimit të tij. Për sa kohë këto kompetenca janë të përcaktuara nga normat kushtetuese, është e palejueshme që një organ tjetër t’i marrë ose t’i anashkalojë ato me vullnetin e tij (*shih vendimet nr. 24, datë 9.6.2011; nr. 19, datë 3.5.2007 të Gjykatës Kushtetuese*). Ky parim shtrihet jo vetëm ndaj tri degëve të pushtetit, ekzekutiv, legjislativ dhe gjyqësor, por edhe ndaj organeve të tjera kushtetuese të pavarura, kompetencat e të cilave janë të parashikuara nga dispozitat e Kushtetutës. Sipas këtij parimi, asnjë organ, në përbërje ose jo të një prej tri pushteteve, nuk mund të ndërhyjë në trajtimin dhe zgjidhjen e çështjeve që sipas rastit do të përbënin objektin qendror të veprimtarisë së organeve apo institucioneve të tjera kushtetuese (*shih vendimin nr. 15, datë 15.4.2010 të Gjykatës Kushtetuese*).

45. Gjithashtu, kjo Gjykatë ka theksuar se krijimi i raporteve të balancuara ndërmjet pushteteve, si dhe organeve të tjera kushtetuese duhet të orientohet nga standardi kushtetues i

bashkëpunimit. Parimi i ndarjes dhe balancimit të pushteteve dhe fryma e Kushtetutës pranojnë bashkëpunim dhe bashkëveprim ndërmjet tyre, por kjo duhet të organizohet në mënyrë të tillë që parimet e lartpërmendura të mos shkelen (*shih vendimet nr. 10, datë 6.3.2014; nr. 20, datë 9.7.2009 të Gjykatës Kushtetuese*).

46. Në çështjen konkrete kërkuesi ka pretenduar për ndërhyrje në kompetencat e KED-së nga ILDKPKI-ja për vlerësimin e kriterëve të kandidatëve. Gjykata konstaton se bazuar në nenin 235 të ligjit pas dërgimit të emrave të kandidatëve ose paraqitjes së shprehjes së interesit nga kandidatët, KED-ja i pajis ata me formularët për deklarin e pasurisë dhe të interesave financiarë. Jo më vonë se 15 ditë nga marrja e formularëve, kandidatët i dorëzojnë të plotësuar pranë ILDKPKI-së. Ky institucion, bazuar në ligjin nr. 9049, datë 10.4.2003 “Për deklarin dhe kontrollin e pasurive, të detyrimeve financiare të të zgjedhurve dhe të disa nëpunësve publikë”, të ndryshuar, kontrollon saktësinë dhe vërtetësinë e formularëve të deklarimit të pasurisë dhe të interesave financiare të kandidatëve për Gjykatën Kushtetuese dhe Inspektorin e Lartë të Drejtësisë.

47. Gjykata çmon se parimi i ndarjes dhe balancimit të pushteteve gjen zbatim në raportin ndërmjet organit të KED-së dhe ILDKPKI-së gjatë procesit të vlerësimit të kandidatëve për vendet vakante në Gjykatën Kushtetuese dhe për Inspektor të Lartë të Drejtësisë, si rrjedhim pretendimi i kërkuesit për shfuqizimin e nenit 235 të ligjit nr. 115/2016 është i pabazuar dhe si i tillë duhet rrëzuar.

PËR KËTO ARSYE,

Gjykata Kushtetuese e Republikës së Shqipërisë, në mbështetje të neneve 131/a dhe 134/1/c të Kushtetutës, si dhe të neneve 72 e vijues të ligjit nr. 8577, datë 10.2.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar,

VENDOSI:

- Pranimin pjesërisht të kërkesës⁴.

- Shfuqizimin si të papajtuëshëm me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë të nenit 5, të nenit 61, të nenit 103, të nenit 159 dhe të nenit 169, pika 5 të ligjit nr. 115/2016 “Për organet e qeverisjes së sistemit të drejtësisë”.

- Rrëzimin e kërkesës për pretendimet e tjera.

Ky vendim është përfundimtar, i formës së prerë dhe hyn në fuqi ditën e botimit në Fletoren Zyrtare.

Anëtarë: Bashkim Dedja (kryetar), Vitore Tusha, Vladimir Kristo, Besnik Imeraj, Gani Dizdari, Fatmir Hoxha, Fatos Lulo

KËRKESË

Shtetësja Shkendi Bici, kërkon pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, shpalljen të zhdukur të vëllait të saj shtetasit Ilir Bici, i biri i Isait dhe i Qanies, i datëlindjes 22.3.1985.

KËRKUESE
Shkendi Bici

KËRKESË

Shtetësja Shpresa Lulaj, kërkon pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Elbasan, shpalljen të zhdukur të shtetasit Ilir Hoti, i biri i Ziait dhe i Myneveres, i datëlindjes 9.4.1971.

KËRKUESE
Shpresa Lulaj

KËRKESË

Shtetësja Gentjana Ahmetlli, kërkon pranë Gjykatës së Rrethit Gjyqësor Korçë, shpalljen të vdekur të shtetasit Evis Ahmetlli, i biri i Tekiut dhe i Pranverës, i datëlindjes 21.3.1974.

KËRKUESE
Gentjana Ahmetlli

⁴ Gjyqtarët Vladimir Kristo, Gani Dizdari, Besnik Imeraj dhe Fatos Lulo votuan edhe për shfuqizimin e neneve 19 deri 58, si dhe 117 deri 156 të ligjit objekt shqyrtimi.

Formati 61x86/8

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2017

Adresa:
Bulevardi “Gjergj Fishta”
pas ish-Ekspozitës “Shqipëria Sot”

Çmimi 154 lekë